

บทที่ 1

ลำดับและอนุกรมของจำนวน

1.1 อุปนัยเชิงคณิตศาสตร์

อุปนัยเชิงคณิตศาสตร์ แบบที่ 1.

สำหรับจำนวนนับ n ให้ $P(n)$ แทนข้อความที่เกี่ยวข้องกับ n ซึ่งมีสมบัติต่อไปนี้

ถ้า (1) $P(1)$ เป็นจริง

(2) สำหรับจำนวนนับ k ใด ๆ

ถ้า $P(k)$ เป็นจริง แล้ว $P(k + 1)$ เป็นจริง

แล้ว $P(n)$ เป็นจริง ทุกจำนวนนับ n

ตัวอย่าง 1.1.1 จงพิสูจน์ว่า

$$\frac{1}{1 \cdot 2} + \frac{1}{2 \cdot 3} + \frac{1}{3 \cdot 4} + \dots + \frac{1}{n(n+1)} = \frac{n}{n+1} \text{ ทุกจำนวนนับ } n$$

วิธีทำ สำหรับจำนวนนับ n ให้ $P(n)$ แทนข้อความ

$$\frac{1}{1 \cdot 2} + \frac{1}{2 \cdot 3} + \frac{1}{3 \cdot 4} + \dots + \frac{1}{n(n+1)} = \frac{n}{n+1}$$

(1) การแสดงว่า $P(1)$ เป็นจริง

$$\text{เพราะว่า } \frac{1}{1(1+1)} = \frac{1}{2} = \frac{1}{1+1}$$

เพราะฉะนั้น $P(1)$ เป็นจริง

(2) การแสดงว่า ถ้า $P(k)$ เป็นจริง แล้ว $P(k+1)$ เป็นจริง

ให้ k เป็นจำนวนนับ สมมติ $P(k)$ เป็นจริง

$$\text{เพราะฉะนั้น } \frac{1}{1 \cdot 2} + \frac{1}{2 \cdot 3} + \frac{1}{3 \cdot 4} + \dots + \frac{1}{k(k+1)} = \frac{k}{k+1}$$

$$\begin{aligned} & \frac{1}{1 \cdot 2} + \frac{1}{2 \cdot 3} + \frac{1}{3 \cdot 4} + \dots + \frac{1}{k(k+1)} + \frac{1}{(k+1)(k+2)} \\ &= \frac{k}{k+1} + \frac{1}{(k+1)(k+2)} \quad (\text{เพราะว่า } P(k) \text{ เป็นจริง}) \\ &= \frac{k(k+2)+1}{(k+1)(k+2)} \\ &= \frac{(k+1)^2}{(k+1)(k+2)} \\ &= \frac{k+1}{k+2} \end{aligned}$$

แสดงว่า $P(k+1)$ เป็นจริง

โดยอุปนัยเชิงคณิตศาสตร์ จะได้ว่า $P(n)$ เป็นจริง ทุกค่า n $\square$

ตัวอย่าง 1.1.2

จงพิสูจน์ว่า $5^n - 2^n$ หารด้วย 3 ลงตัว ทุกจำนวนนับ n

วิธีทำ ให้ $P(n)$ แทนข้อความ $5^n - 2^n$ หารด้วย 3 ลงตัว

(1) การแสดงว่า $P(1)$ เป็นจริง

เพราะว่า $5^1 - 2^1 = 3$ หารด้วย 3 ลงตัว

เพราะฉะนั้น $P(1)$ เป็นจริง

(2) การแสดงว่า ถ้า $P(k)$ เป็นจริง แล้ว $P(k + 1)$ เป็นจริง

สมมติ $P(k)$ เป็นจริง

เพราะฉะนั้น $5^k - 2^k$ หารด้วย 3 ลงตัว ... (1)

$$\begin{aligned} 5^{k+1} - 2^{k+1} &= 5(5^k) - 2(2^k) \\ &= (3 + 2)(5^k) - 2(2^k) \\ &= 3(5^k) + 2(5^k) - 2(2^k) \\ &= 3(5^k) + 2(5^k - 2^k) \end{aligned}$$

เพราะว่า $3(5^k)$ มี 3 เป็นตัวประกอบ

เพราะฉะนั้น $3(5^k)$ หารด้วย 3 ลงตัว

จาก (1) จะได้ว่า $2(5^k - 2^k)$ หารด้วย 3 ลงตัว

เพราะฉะนั้น

$$5^{k+1} - 2^{k+1} = 3(5^k) + 2(5^k - 2^k) \text{ หารด้วย 3 ลงตัว}$$

แสดงว่า $P(k + 1)$ เป็นจริง

โดยอุปนัยเชิงคณิตศาสตร์ จะได้ว่า $P(n)$ เป็นจริง ทุกค่า n $\square$

ตัวอย่าง 1.1.3 จงพิสูจน์ว่า ทุกจำนวนนับ n

$$1 \cdot 2 + 2 \cdot 3 + 3 \cdot 4 + \dots + n(n+1) = \frac{n(n+1)(n+2)}{3}$$

วิธีทำ ให้ $P(n)$ แทนข้อความ

$$1 \cdot 2 + 2 \cdot 3 + 3 \cdot 4 + \dots + n(n+1) = \frac{n(n+1)(n+2)}{3}$$

(1) การแสดงว่า $P(1)$ เป็นจริง

$$\text{เพราะว่า } 1 \cdot 2 = 2 = \frac{(1)(1+1)(1+2)}{3}$$

เพราะฉะนั้น $P(1)$ เป็นจริง

(2) การแสดงว่า ถ้า $P(k)$ เป็นจริง แล้ว $P(k+1)$ เป็นจริง

สมมติ $P(k)$ เป็นจริง

เพราะฉะนั้น

$$1 \cdot 2 + 2 \cdot 3 + 3 \cdot 4 + \dots + k(k+1) = \frac{k(k+1)(k+2)}{3}$$

$$1 \cdot 2 + 2 \cdot 3 + \dots + k(k+1) + (k+1)(k+2)$$

$$= \frac{k(k+1)(k+2)}{3} + (k+1)(k+2)$$

$$= (k+1)(k+2)\left(\frac{k}{3} + 1\right)$$

$$= \frac{(k+1)(k+2)(k+3)}{3}$$

เพราะฉะนั้น $P(k+1)$ เป็นจริง

โดยอุปนัยเชิงคณิตศาสตร์

จะได้ว่า $P(n)$ เป็นจริง ทุกจำนวนนับ n

อุปนัยเชิงคณิตศาสตร์ แบบที่ 2.

สำหรับจำนวนนับ m ใด ๆ

ให้ $P(n)$ แทนข้อความที่เกี่ยวข้องกับจำนวนนับ n และ $n \geq m$

ถ้า (1) $P(m)$ เป็นจริง

(2) สำหรับจำนวนนับ k ใด ๆ ซึ่ง $k \geq m$

ถ้า $P(k)$ เป็นจริง แล้ว $P(k + 1)$ เป็นจริง

แล้ว $P(n)$ เป็นจริง ทุกจำนวนนับ n และ $n \geq m$

ตัวอย่าง 1.1.4 จงพิสูจน์ว่า $2^n > n^2$ ทุกจำนวนนับ $n \geq 5$

วิธีทำ สำหรับจำนวนนับ n ใด ๆ ซึ่ง $n \geq 5$

ให้ $P(n)$ แทนข้อความ $2^n > n^2$

(1) การแสดงว่า $P(5)$ เป็นจริง

เพราะว่า $2^5 = 32 > 25 = 5^2$ เพราะฉะนั้น $P(5)$ เป็นจริง

(2) การแสดงว่า สำหรับจำนวนนับ $k \geq 5$

ถ้า $P(k)$ เป็นจริง แล้ว $P(k + 1)$ เป็นจริง

ให้ k เป็นจำนวนนับ และ $k \geq 5$ สมมติ $P(k)$ เป็นจริง

เพราะฉะนั้น $2^k > k^2$

เพราะฉะนั้น $2(2^k) > 2k^2$

$$2^{k+1} > k^2 + k^2$$

$$\geq k^2 + 5k \quad (\text{เพราะว่า } k \geq 5 \Rightarrow k^2 \geq 5k)$$

$$= k^2 + 2k + 3k$$

$$> k^2 + 2k + 1 \quad (\text{เพราะว่า } k \geq 5 \Rightarrow 3k > 1)$$

$$= (k + 1)^2$$

เพราะฉะนั้น $2^{k+1} > (k + 1)^2$

แสดงว่า $P(k + 1)$ เป็นจริง

โดยอุปนัยเชิงคณิตศาสตร์

จะได้ว่า $P(n)$ เป็นจริง ทุกจำนวนนับ $n \geq 5$

ตัวอย่าง 1.1.5 จงพิสูจน์ว่า $n^3 \leq 2^n$ ทุกจำนวนนับ $n \geq 10$

วิธีทำ สำหรับจำนวนนับ n ให้ $P(n)$ แทนข้อความ $n^3 \leq 2^n$

(1) การแสดงว่า $P(10)$ เป็นจริง

$$\text{เพราะว่า } 10^3 = 1000 \leq 1024 = 2^{10}$$

เพราะฉะนั้น $P(10)$ เป็นจริง

(2) การแสดงว่า สำหรับจำนวนนับ $k \geq 5$

ถ้า $P(k)$ เป็นจริง แล้ว $P(k + 1)$ เป็นจริง

ให้ k เป็นจำนวนนับ $k \geq 10$ สมมติ $P(k)$ เป็นจริง

เพราะฉะนั้น $k^3 \leq 2^k$

$$(k + 1)^3 = k^3 + 3k^2 + 3k + 1$$

$$\leq 2^k + 3k^2 + 3k + 1$$

$$\leq 2^k + 3k^2 + 3k^2 + 3k^2$$

$$\text{(เพราะว่า } k \geq 10 \Rightarrow 1 \leq 3k^2, 3k \leq 3k^2)$$

$$= 2^k + 9k^2$$

$$\leq 2^k + k^3 \text{ (เพราะว่า } k \geq 10 \Rightarrow 9k^2 \leq k^3)$$

$$\leq 2^k + 2^k = 2^{k+1}$$

เพราะฉะนั้น $(k + 1)^3 \leq 2^{k+1}$

เพราะฉะนั้น $P(k + 1)$ เป็นจริง

โดยอุปนัยเชิงคณิตศาสตร์

จะได้ว่า $P(n)$ เป็นจริง ทุกจำนวนนับ $n \geq 10$

1.2 ลำดับของจำนวนจริง

บทนิยาม 1.2.1 ลำดับของจำนวนจริงคือ

ฟังก์ชันที่มีโดเมนเป็น N และมีค่าเป็นจำนวนจริง

ตัวอย่าง

ให้ a เป็นฟังก์ชันซึ่งมีค่า $a(n) = \frac{n}{n+2}$, $n \in N$

เราจะได้ว่า a เป็นลำดับของจำนวนจริง

ในกรณีของฟังก์ชัน a ที่เป็นลำดับ

เรานิยมเขียนบอกค่า $a(n)$ ด้วยสัญลักษณ์ a_n

เพราะฉะนั้นลำดับ a จะเขียนได้เป็น

$$a = \{(1, a_1), (2, a_2), (3, a_3), \dots, (n, a_n), \dots\}$$

เพราะว่า a_n ต้องคู่กับ n ในคู่อันดับ (n, a_n)

เพราะฉะนั้นเราจะเขียนบอกถึงลำดับ a ด้วยสัญลักษณ์

$$\{a_1, a_2, a_3, \dots, a_n, \dots\}$$

หรือ $a_1, a_2, a_3, \dots, a_n, \dots$

หรือ $\{a_n\}$

เช่น $\{\frac{n}{n+2}\}$ จะหมายถึง

ลำดับ $\{(1, \frac{1}{3}), (2, \frac{1}{2}), (3, \frac{3}{5}), \dots, (n, \frac{n}{n+2}), \dots\}$

สำหรับลำดับ $\{a_n\}$ เราเรียก a_n ว่า พจน์ที่ n ของลำดับ

บทนิยาม 1.2.2

ให้ $\{a_n\}$ เป็นลำดับของจำนวนจริง และ $L \in \mathbb{R}$

เราจะกล่าวว่า L เป็น **ลิมิต** ของลำดับ $\{a_n\}$

ก็ต่อเมื่อ

สำหรับจำนวนจริงบวก ε ใดๆ เราสามารถหา $n_0 \in \mathbb{R}$ ที่ทำให้

$$|a_n - L| < \varepsilon \text{ ทุกๆ จำนวนนับ } n > n_0$$

และจะเขียนแทนด้วยสัญลักษณ์ $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = L$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = L$$

ก็ต่อเมื่อ

$$\forall \varepsilon > 0 \exists n_0 \in \mathbb{R} \text{ ที่ทำให้ } (n > n_0 \rightarrow |a_n - L| < \varepsilon)$$

หมายเหตุ

บทนิยามของ $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = L$

มีลักษณะเช่นเดียวกับบทนิยามของ $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = L$

ทฤษฎีบท 1.2.1 ให้ $t, r \in \mathbb{R}$ เป็นค่าคงตัวใดๆ

$$1. \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n^t} = 0 \text{ เมื่อ } t > 0$$

$$2. \lim_{n \rightarrow \infty} r^n = 0 \text{ เมื่อ } |r| < 1$$

บทพิสูจน์

1. กำหนดให้ $\varepsilon > 0$

$$\text{เลือก } n_0 = \left(\frac{1}{\varepsilon}\right)^{\frac{1}{t}}$$

ให้ n เป็นจำนวนนับใดๆ สมมติว่า $n > n_0$

$$\text{เพราะฉะนั้น } n > \left(\frac{1}{\varepsilon}\right)^{\frac{1}{t}}$$

$$n^t > \frac{1}{\varepsilon}$$

$$\varepsilon > \frac{1}{n^t}$$

$$\text{แสดงว่า } \left| \frac{1}{n^t} - 0 \right| = \frac{1}{n^t} < \varepsilon$$

$$\text{เพราะฉะนั้น } \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n^t} = 0$$

ตัวอย่าง 1.2.1

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} = 0 ,$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n\sqrt{n}} = 0$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{2}{3}\right)^n = 0 ,$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(-\frac{3}{4}\right)^n = 0$$

การแสดงว่า $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \infty$

ถ้า 1. $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{a_n} = 0$

2. $\exists n_0$ ที่ทำให้ $a_n > 0$ ทุกค่า $n > n_0$

แล้ว $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \infty$

การแสดงว่า $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = -\infty$

ถ้า 1. $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{a_n} = 0$

2. $\exists n_0$ ที่ทำให้ $a_n < 0$ ทุกค่า $n > n_0$

แล้ว $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = -\infty$

ตัวอย่าง 1.2.2 จงแสดงว่า $\lim_{n \rightarrow \infty} n^2 = \infty$

วิธีทำ ให้ $a_n = n^2$ จะเห็นว่า $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{a_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n^2} = 0$

และ $a_n = n^2 > 0$ ทุก $n \in \mathbb{N}$

เพราะฉะนั้น $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \infty$

เพราะฉะนั้น $\lim_{n \rightarrow \infty} n^2 = \infty$ □

ข้อสังเกต จากทฤษฎีบท 1.2.1 จะได้ว่า

$$1. \lim_{n \rightarrow \infty} n^t = \infty \text{ เมื่อ } t > 0$$

$$2. \lim_{n \rightarrow \infty} r^n = \infty \text{ เมื่อ } r > 1$$

หมายเหตุ

ในกรณีที่ $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \infty$ หรือ $-\infty$ เราถือว่า $\{a_n\}$ ไม่มีลิมิต

ทฤษฎีบท 1.2.2 ให้ $\{a_n\}, \{b_n\}, \{c_n\}$

เป็นลำดับของจำนวนจริง และ $L, M, k \in \mathbb{R}$

โดยที่ $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = L$ และ $\lim_{n \rightarrow \infty} b_n = M$

จะได้ว่า

$$1. \lim_{n \rightarrow \infty} k = k$$

เมื่อ k เป็นค่าคงตัว

$$2. \lim_{n \rightarrow \infty} k a_n = k \lim_{n \rightarrow \infty} a_n = kL$$

เมื่อ k เป็นค่าคงตัว

$$3. \lim_{n \rightarrow \infty} (a_n + b_n) = \lim_{n \rightarrow \infty} a_n + \lim_{n \rightarrow \infty} b_n = L + M$$

$$4. \lim_{n \rightarrow \infty} (a_n - b_n) = \lim_{n \rightarrow \infty} a_n - \lim_{n \rightarrow \infty} b_n = L - M$$

$$5. \lim_{n \rightarrow \infty} (a_n b_n) = \left(\lim_{n \rightarrow \infty} a_n \right) \left(\lim_{n \rightarrow \infty} b_n \right) = LM$$

$$6. \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{a_n}{b_n} \right) = \frac{\lim_{n \rightarrow \infty} a_n}{\lim_{n \rightarrow \infty} b_n} = \frac{L}{M} \quad \text{เมื่อ } M \neq 0$$

$$7. \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[m]{a_n} = \sqrt[m]{\lim_{n \rightarrow \infty} a_n} = \sqrt[m]{L}$$

เมื่อ $\sqrt[m]{L} \in \mathbb{R}, m \in \mathbb{N} - \{1\}$

$$8. \text{ ถ้า } n_0 \in \mathbb{N}$$

ซึ่ง $a_n \leq c_n \leq b_n$ ทุก $n \geq n_0$ และ $L = M$

แล้ว $\lim_{n \rightarrow \infty} c_n = L$

บทพิสูจน์

3. กำหนดให้ $\varepsilon > 0$

เพราะว่า $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = L$ และ $\lim_{n \rightarrow \infty} b_n = M$

เพราะฉะนั้น จะมี $n_1, n_2 \in \mathbb{R}$ ซึ่ง

$$|a_n - L| < \frac{\varepsilon}{2} \quad \text{ทุก ๆ จำนวนนับ } n > n_1$$

และ $|b_n - M| < \frac{\varepsilon}{2} \quad \text{ทุก ๆ จำนวนนับ } n > n_2$

เลือก $n_0 = |n_1| + |n_2|$

ให้ n เป็นจำนวนนับ ซึ่ง $n > n_0$

เพราะฉะนั้น $n > n_1$ และ $n > n_2$

ซึ่งจะได้ว่า $|a_n - L| < \frac{\varepsilon}{2}$ และ $|b_n - M| < \frac{\varepsilon}{2}$

แสดงว่า

$$\begin{aligned} |(a_n + b_n) - (L + M)| &= |(a_n - L) + (b_n - M)| \\ &\leq |a_n - L| + |b_n - M| \\ &< \frac{\varepsilon}{2} + \frac{\varepsilon}{2} \\ &= \varepsilon \end{aligned}$$

เพราะฉะนั้น $\lim_{n \rightarrow \infty} (a_n + b_n) = L + M$

ตัวอย่าง 1.2.3.1 จงหา $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{9n^2 + 1}}{n + \sqrt[3]{n^3 + 1}}$

วิธีทำ $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{9n^2 + 1}}{n + \sqrt[3]{n^3 + 1}}$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n \left(\sqrt{9 + \frac{1}{n^2}} \right)}{n \left(1 + \sqrt[3]{1 + \frac{1}{n^3}} \right)}$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{9 + \frac{1}{n^2}}}{1 + \sqrt[3]{1 + \frac{1}{n^3}}}$$

$$= \frac{\sqrt{9 + 0}}{1 + \sqrt[3]{1 + 0}}$$

$$= \frac{3}{2}$$

ตัวอย่าง 1.2.3.2 จงหาค่า $\lim_{n \rightarrow \infty} (n - \sqrt{n})$

วิธีทำ เพราะว่า

$$\begin{aligned} \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n - \sqrt{n}} &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{1}{n}}{1 - \frac{1}{\sqrt{n}}} \\ &= \frac{0}{1 - 0} \\ &= 0 \end{aligned}$$

และ $n - \sqrt{n} = \sqrt{n}(\sqrt{n} - 1) > 0$ ทุกจำนวนนับ $n > 1$

เพราะฉะนั้น

$$\lim_{n \rightarrow \infty} (n - \sqrt{n}) = \infty$$

ตัวอย่าง 1.2.3.3 จงหาค่า $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\cos n}{n\sqrt{n}}$

วิธีทำ

เพราะว่า $-1 \leq \cos n \leq 1$ ทุก $n \in \mathbb{N}$

เพราะฉะนั้น $\frac{-1}{n\sqrt{n}} \leq \frac{\cos n}{n\sqrt{n}} \leq \frac{1}{n\sqrt{n}}$ ทุก n

$\in \mathbb{N}$

และ $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{-1}{n\sqrt{n}} = 0$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n\sqrt{n}} = 0$$

เพราะฉะนั้น $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\cos n}{n\sqrt{n}} = 0$ □

บทนิยาม 1.2.3 ให้ $\{a_n\}$ เป็นลำดับของจำนวนจริง

เราจะกล่าวว่า $\{a_n\}$ เป็น ลำดับลู่เข้า

ก็ต่อเมื่อ

มีจำนวนจริง L ซึ่ง $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = L$

และ

$\{a_n\}$ เป็น ลำดับลู่ออก ก็ต่อเมื่อ $\{a_n\}$ ไม่เป็นลำดับลู่เข้า

ตัวอย่าง 1.2.4.1 $\{\sqrt{n^2 + n - 1} - n\}$ ลู่เข้าหรือลู่ออก

วิธีทำ $\lim_{n \rightarrow \infty} (\sqrt{n^2 + n - 1} - n)$

$$\begin{aligned}
 &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(\sqrt{n^2 + n - 1} - n)(\sqrt{n^2 + n - 1} + n)}{\sqrt{n^2 + n - 1} + n} \\
 &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(n^2 + n - 1) - n^2}{\sqrt{n^2 + n - 1} + n} \\
 &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n - 1}{\sqrt{n^2 + n - 1} + n} \\
 &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1 - \frac{1}{n}}{\sqrt{1 + \frac{1}{n} - \frac{1}{n^2}} + 1} \\
 &= \frac{1}{2}
 \end{aligned}$$

เพราะฉะนั้น $\{\sqrt{n^2 + n - 1} - n\}$ เป็นลำดับลู่เข้า □

ตัวอย่าง 1.2.4.2 $\{\frac{2^n + \pi^n}{3^n - \pi^n}\}$ ลู่เข้าหรือลู่ออก

วิธีทำ $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2^n + \pi^n}{3^n - \pi^n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(\frac{2}{\pi})^n + 1}{(\frac{3}{\pi})^n - 1}$

$$\begin{aligned}
 &= \frac{0 + 1}{0 - 1} \\
 &= -1
 \end{aligned}$$

เพราะฉะนั้น $\{\frac{2^n + \pi^n}{3^n - \pi^n}\}$ เป็นลำดับลู่เข้า □

ตัวอย่าง 1.2.4.3 ลำดับ $\left\{ \frac{(n+1)^5}{\sqrt{n^8+1}} \right\}$ ลู่เข้าหรือลู่ออก

วิธีทำ ให้ $a_n = \frac{(n+1)^5}{\sqrt{n^8+1}}$

$$\begin{aligned}
 1. \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{a_n} &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{n^8+1}}{(n+1)^5} \\
 &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^4 \sqrt{1+\frac{1}{n^8}}}{n^5 \left(1+\frac{1}{n}\right)^5} \\
 &= \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{1}{n}\right) \left(\frac{\sqrt{1+\frac{1}{n^8}}}{\left(1+\frac{1}{n}\right)^5}\right) \\
 &= (0)(1) \\
 &= 0
 \end{aligned}$$

$$2. \quad a_n = \frac{(n+1)^5}{\sqrt{n^8+1}} > 0 \quad \text{ทุก } n \in \mathbb{N}$$

แสดงว่า $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \infty$

เพราะฉะนั้น $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(n+1)^5}{\sqrt{n^8+1}} = \infty$

เพราะฉะนั้น $\left\{ \frac{(n+1)^5}{\sqrt{n^8+1}} \right\}$ เป็นลำดับลู่ออก □

เพราะว่า $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = L, \infty$ หรือ $-\infty$

และ $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = L, \infty$ หรือ $-\infty$

มีลักษณะคล้ายกันตามลำดับ

การหา $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n$ โดยพิจารณาจาก $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x)$

1. สร้างฟังก์ชันเลียนแบบ

กำหนด $f(x)$ เป็นฟังก์ชันค่าจริงที่กำหนดบนช่วง $[1, \infty)$

มีสมบัติ $f(n) = a_n$ ทุกค่า n

2. หา $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x)$

3. ถ้า $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = L, \infty$ หรือ $-\infty$

แล้ว $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{x \rightarrow \infty} f(x)$

ตัวอย่าง 1.2.5.1 จงพิจารณาว่า $\{\frac{n^2}{2^n}\}$ ลู่เข้าหรือลู่ออก

วิธีทำ

$$\text{ให้ } f(x) = \frac{x^2}{2^x} \quad \text{เมื่อ } x \geq 1$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2}{2^x} \quad (\text{I.F. } \frac{\infty}{\infty})$$

$$= \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2x}{2^x \ln 2} \quad (\text{I.F. } \frac{\infty}{\infty})$$

$$= \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2}{2^x (\ln 2)^2} \quad (\text{โลปีตาล})$$

$$= 0$$

เพราะฉะนั้น $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^2}{2^n} = 0$

แสดงว่า $\{\frac{n^2}{2^n}\}$ เป็นลำดับลู่เข้า □

ตัวอย่าง 1.2.5.2 จงพิจารณาว่า $\{n^{\frac{1}{n}}\}$ ลู่เข้าหรือลู่ออก

วิธีทำ ให้ $f(x) = x^{\frac{1}{x}}$ เมื่อ $x \geq 1$

$$\ln f(x) = \frac{\ln x}{x}$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \ln f(x) = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\ln x}{x} \quad (\text{I.F. } \frac{\infty}{\infty})$$

$$= \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{1}{x} \quad (\text{โดยกฎโลปีตาล})$$

$$= 0$$

เพราะฉะนั้น $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = e^0 = 1$

เราจะได้ว่า $\lim_{n \rightarrow \infty} n^{\frac{1}{n}} = 1$ แสดงว่า $\{n^{\frac{1}{n}}\}$ เป็นลำดับลู่เข้า □

ข้อสังเกต

ในตัวอย่าง 1.2.5

เราไม่สามารถใช้กฎของโลปีตาลโดยตรงกับลำดับได้
เพราะลำดับเป็นฟังก์ชันที่ไม่ต่อเนื่องและไม่มีอนุพันธ์

บทนิยาม 1.2.4

ให้ $\{n_k\}$ เป็นลำดับของจำนวนนับ ซึ่ง $n_1 < n_2 < n_3 < \dots$

สำหรับ ลำดับ $\{a_n\}$ ใดๆ

ถ้า $b_k = a_{n_k}$ ทุกค่า $k = 1, 2, 3, \dots$

แล้ว $\{b_k\}$ เป็นลำดับ

ที่มีพจน์ที่ k เป็นพจน์ที่ n_k ของลำดับ $\{a_n\}$

เราเรียกลำดับ $\{b_k\}$ ว่า ลำดับย่อย ของ $\{a_n\}$

ทฤษฎีบท 1.2.3

ถ้า ลำดับ $\{a_n\}$ มีลิมิตเป็นจำนวนจริง L

แล้ว ทุกลำดับย่อยของ $\{a_n\}$ มีลิมิตเป็น L

หมายเหตุ

1. ถ้า ลำดับ $\{a_n\}$ มีลำดับย่อยที่ลู่ออก

แล้ว $\{a_n\}$ เป็นลำดับลู่ออก

2. ถ้า ลำดับ $\{a_n\}$ มีลำดับย่อยสองลำดับซึ่งมีลิมิตต่างกัน

แล้ว $\{a_n\}$ เป็นลำดับลู่ออก

ตัวอย่าง 1.2.6 จงแสดงว่า $\left\{\frac{(-1)^n n}{n+1}\right\}$ เป็นลำดับลู่ออก

วิธีทำ ให้ $a_n = \frac{(-1)^n n}{n+1}$ เมื่อ $n \in \mathbb{N}$

ให้ $b_k = a_{2k}$

$$= \frac{(-1)^{2k} 2k}{2k+1}$$

$$= \frac{2k}{2k+1} \quad \text{เมื่อ } k \in \mathbb{N}$$

จะได้ $\lim_{k \rightarrow \infty} b_k = \lim_{k \rightarrow \infty} \frac{2k}{2k+1}$

$$= \lim_{k \rightarrow \infty} \frac{1}{1 + \frac{1}{2k}}$$

$$= 1$$

ให้ $c_k = a_{2k-1}$

$$= \frac{(-1)^{2k-1} (2k-1)}{(2k-1)+1}$$

$$= \frac{-(2k-1)}{2k}$$

$$= -1 + \frac{1}{2k} \quad \text{เมื่อ } k \in \mathbb{N}$$

จะได้ $\lim_{k \rightarrow \infty} c_k = \lim_{k \rightarrow \infty} \left(-1 + \frac{1}{2k}\right) = -1$

เพราะว่า $\{b_k\}$ เป็นลำดับย่อยของ $\{a_n\}$ มีลิมิตเป็น 1

และ $\{c_k\}$ เป็นลำดับย่อยของ $\{a_n\}$ มีลิมิตเป็น -1

เพราะฉะนั้น $\{a_n\} = \left\{\frac{(-1)^n n}{n+1}\right\}$ เป็นลำดับลู่ออก □

บทนิยาม 1.2.5 ให้ $\{a_n\}$ เป็นลำดับของจำนวนจริง

เรากล่าวว่า $\{a_n\}$ มีขอบเขต

ก็ต่อเมื่อ มีจำนวนจริงบวก M ซึ่ง $|a_n| \leq M$ ทุก $n \in \mathbb{N}$

บทนิยาม 1.2.6 ให้ $\{a_n\}$ เป็นลำดับของจำนวนจริง

เรากล่าวว่า $\{a_n\}$ เป็น

1. ลำดับเพิ่ม   ก็ต่อเมื่อ $a_n < a_{n+1}$ ทุก $n \in \mathbb{N}$
2. ลำดับลด   ก็ต่อเมื่อ $a_n > a_{n+1}$ ทุก $n \in \mathbb{N}$
3. ลำดับไม่เพิ่ม   ก็ต่อเมื่อ $a_n \geq a_{n+1}$ ทุก $n \in \mathbb{N}$
4. ลำดับไม่ลด   ก็ต่อเมื่อ $a_n \leq a_{n+1}$ ทุก $n \in \mathbb{N}$

หมายเหตุ

1. ลำดับเพิ่ม เป็น ลำดับไม่ลด
2. ลำดับลด เป็น ลำดับไม่เพิ่ม

บทนิยาม 1.2.7

$\{a_n\}$ เป็นลำดับทางเดียว

ก็ต่อเมื่อ $\{a_n\}$ เป็นลำดับไม่เพิ่ม หรือ เป็นลำดับไม่ลด

ทฤษฎีบท 1.2.4

ถ้า $\{a_n\}$ เป็นลำดับลู่เข้า แล้ว $\{a_n\}$ มีขอบเขต

จากทฤษฎีบท 1.2.4 จะได้ว่า

ถ้า $\{a_n\}$ เป็นลำดับที่ไม่มีขอบเขต

แล้ว $\{a_n\}$ เป็นลำดับลู่ออก

ตัวอย่างเช่น $\{n\}$ เป็นลำดับที่ไม่มีขอบเขต

เพราะฉะนั้น $\{n\}$ เป็นลำดับลู่ออก

หมายเหตุ บทกลับของทฤษฎีบท 1.2.4 ไม่เป็นจริง

กล่าวคือ ลำดับที่มีขอบเขต

อาจจะเป็นลำดับลู่ออกก็ได้

ตัวอย่างเช่น ลำดับ $\left\{\frac{(-1)^n n}{n+1}\right\}$

เพราะว่า $\left|\frac{(-1)^n n}{n+1}\right| = \frac{n}{n+1} \leq 1$ ทุก $n \in \mathbb{N}$

เพราะฉะนั้น $\left\{\frac{(-1)^n n}{n+1}\right\}$ เป็นลำดับมีขอบเขต

แต่ $\left\{\frac{(-1)^n n}{n+1}\right\}$ เป็นลำดับลู่ออก (ตัวอย่าง 1.2.6)

ทฤษฎีบท 1.2.5

ถ้า $\{a_n\}$ มีขอบเขต และเป็นลำดับทางเดียว
แล้ว $\{a_n\}$ เป็นลำดับลู่เข้า

ตัวอย่าง 1.2.7 จงแสดงว่า $\{\frac{2^n}{n!}\}$ เป็นลำดับลู่เข้า

วิธีทำ ให้ $a_n = \frac{2^n}{n!}$ ทุก $n \in \mathbb{N}$

เพราะฉะนั้น $a_{n+1} = \frac{2^{n+1}}{(n+1)!}$

พิจารณา $a_{n+1} - a_n = \frac{2^{n+1}}{(n+1)!} - \frac{2^n}{n!} = \frac{2^n}{n!} \left(\frac{2}{n+1} - 1 \right)$

$$= \frac{2^n}{n!} \left(\frac{2-n-1}{n+1} \right)$$

$$= \frac{2^n(1-n)}{(n+1)!} \leq 0 \quad \text{ทุก } n \in \mathbb{N}$$

เพราะฉะนั้น $a_{n+1} \leq a_n$ ทุก $n \in \mathbb{N}$

เพราะฉะนั้น $\{a_n\} = \{\frac{2^n}{n!}\}$ เป็นลำดับไม่เพิ่ม   ... (1)

เพราะว่า $a_n > 0$ ทุก $n \in \mathbb{N}$ และ $a_1 \geq a_2 \geq a_3 \geq \dots$

เพราะฉะนั้น $|a_n| = a_n \leq a_1 = 2$ ทุก $n \in \mathbb{N}$

แสดงว่า $|\frac{2^n}{n!}| \leq 2$ ทุก $n \in \mathbb{N}$

เพราะฉะนั้น $\{\frac{2^n}{n!}\}$ มีขอบเขต   ... (2)

จาก (1) และ (2) สรุปได้ว่า $\{\frac{2^n}{n!}\}$ เป็นลำดับลู่เข้า $\square$

หลักการเปรียบเทียบค่าที่สำคัญ

ทุก $n \in \mathbb{N}$

1. ถ้า $\frac{a_{n+1}}{a_n} \leq 1$ และ $a_n > 0$ แล้ว $a_{n+1} \leq a_n$

2. ถ้า $a_{n+1} - a_n \leq 0$ แล้ว $a_{n+1} \leq a_n$

จากตัวอย่าง 1.2.7

เราอาจจะแสดงว่า $a_{n+1} \leq a_n$ ทุก $n \in \mathbb{N}$

ได้อีกวิธีหนึ่งดังนี้ จากตัวอย่าง 1.2.7

เพราะว่า
$$\begin{aligned} \frac{a_{n+1}}{a_n} &= \frac{2^{n+1}}{(n+1)!} \frac{n!}{2^n} \\ &= \frac{2}{n+1} \\ &\leq 1 \end{aligned}$$

ทุก $n \in \mathbb{N}$

และ $a_n > 0$ ทุก $n \in \mathbb{N}$

เพราะฉะนั้น $a_{n+1} \leq a_n$ ทุก $n \in \mathbb{N}$

1.3 ลำดับของจำนวนเชิงซ้อน

บทนิยาม 1.3.1 ลำดับของจำนวนเชิงซ้อน คือ

ฟังก์ชันที่มีโดเมนเป็น N และ มีค่าเป็นจำนวนเชิงซ้อน

บทนิยาม 1.3.2

ให้ $\{z_n\}$ เป็นลำดับของจำนวนเชิงซ้อน และ $z \in C$

เรากล่าวว่า z เป็น **ลิมิต** ของลำดับ $\{z_n\}$

ก็ต่อเมื่อ สำหรับจำนวนจริงบวก ε ใด ๆ

เราสามารถหา $n_0 \in R$ ที่ทำให้

$$|z_n - z| < \varepsilon \text{ ทุก ๆ จำนวนนับ } n > n_0$$

และเขียนแทนด้วยสัญลักษณ์ $\lim_{n \rightarrow \infty} z_n = z$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} z_n = z$$

ก็ต่อเมื่อ

$$\forall \varepsilon > 0 \exists n_0 \in R \text{ ที่ทำให้ } (n > n_0 \rightarrow |z_n - z| < \varepsilon)$$

บทนิยาม 1.3.3

ให้ $\{z_n\}$ เป็นลำดับของจำนวนเชิงซ้อน

เราจะกล่าวว่า

$\{z_n\}$ เป็น **ลำดับลู่อเข้า** ก็ต่อเมื่อ $\{z_n\}$ มีลิมิตเป็นจำนวน

เชิงซ้อน และจะกล่าวว่า $\{z_n\}$ เป็น **ลำดับลู่ออก** ก็ต่อเมื่อ $\{z_n\}$

ไม่เป็นลำดับลู่อเข้า

ทฤษฎีบท 1.3.1 ให้ $z_n = x_n + iy_n$ และ $z = x + iy$

โดยที่ $z_n, z \in \mathbb{C}$ และ $x_n, y_n, x, y \in \mathbb{R}$

จะได้ว่า

$$\lim_{n \rightarrow \infty} z_n = z \text{ ก็ต่อเมื่อ } \lim_{n \rightarrow \infty} x_n = x \text{ และ } \lim_{n \rightarrow \infty} y_n = y$$

หมายเหตุ

จากทฤษฎีบท 1.3.1 เราอาจกล่าวได้ว่า

1. $\{z_n\}$ เป็นลำดับลู่เข้า
ก็ต่อเมื่อ $\{x_n\}$ และ $\{y_n\}$ เป็นลำดับลู่เข้า

2. ในกรณีที่ $\{z_n\}$ เป็นลำดับลู่เข้า

$$\text{จะได้ว่า } \lim_{n \rightarrow \infty} z_n = \lim_{n \rightarrow \infty} x_n + i \lim_{n \rightarrow \infty} y_n$$

ตัวอย่าง 1.3.1.1 จงพิจารณาว่า $\{\frac{2n}{n+2} + in^{\frac{1}{n}}\}$ ลู่เข้าหรือลู่ออก

1. $\{\frac{2n}{n+2} + in^{\frac{1}{n}}\}$ 2. $\{n + \frac{i}{n}\}$

3. $\{\frac{n}{1-in}\}$ 4. $\{i^n\}$

วิธีทำ

เพราะว่า
$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2n}{n+2} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2}{1 + \frac{2}{n}} = 2$$

และ
$$\lim_{n \rightarrow \infty} n^{\frac{1}{n}} = 1 \quad (\text{ตัวอย่าง 1.2.5 ข้อ 2.})$$

เพราะฉะนั้น
$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{2n}{n+2} + in^{\frac{1}{n}} \right) = 2 + i$$

แสดงว่า $\{\frac{2n}{n+2} + in^{\frac{1}{n}}\}$ เป็นลำดับลู่เข้า □

ตัวอย่าง 1.3.1.2 จงพิจารณาว่า $\{n + \frac{i}{n}\}$ ลู่เข้าหรือลู่ออก

วิธีทำ

เพราะว่า
$$\lim_{n \rightarrow \infty} n = \infty$$

เพราะฉะนั้น
$$\lim_{n \rightarrow \infty} n \text{ ไม่มีค่า}$$

เราจึงสรุปได้ว่า $\{n + \frac{i}{n}\}$ ไม่มีลิมิต

แสดงว่า $\{n + \frac{i}{n}\}$ เป็นลำดับลู่ออก □

ตัวอย่าง 1.3.1.3 จงพิจารณาว่า $\{\frac{n}{1-in}\}$ ลู่เข้าหรือลู่ออก

$$\begin{aligned} \text{วิธีทำ} \quad \text{เพราะว่า } \frac{n}{1-in} &= \left(\frac{n}{1-in}\right)\left(\frac{1+in}{1+in}\right) \\ &= \frac{n+in^2}{1+n^2} \\ &= \frac{n}{1+n^2} + \frac{in^2}{1+n^2} \end{aligned}$$

$$\text{และ } \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n}{1+n^2} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{1}{n}}{\frac{1}{n^2}+1} = 0$$

$$\text{และ } \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^2}{1+n^2} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\frac{1}{n^2}+1} = 1$$

$$\text{เพราะฉะนั้น } \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n}{1-in} = 0 + i = i$$

แสดงว่า $\{\frac{n}{1-in}\}$ เป็นลำดับลู่เข้า

ตัวอย่าง 1.3.1.4 จงพิจารณาว่า $\{i^n\}$ ลู่เข้าหรือลู่ออก

วิธีทำ

เขียน $i^n = x_n + iy_n$ โดยที่ $x_n, y_n \in \mathbb{R}$

พิจารณาลำดับ $\{x_n\}$

ให้ $b_k = x_{4k}$

เพราะว่า $i^{4k} = (i^4)^k = (1)^k = 1$ เพราะฉะนั้น $b_k = 1$

เพราะฉะนั้น $\lim_{k \rightarrow \infty} b_k = 1$

ให้ $c_k = x_{4k+2}$

เพราะว่า $i^{4k+2} = i^{4k} i^2 = (1)(-1) = -1$

เพราะฉะนั้น $c_k = -1$

เพราะฉะนั้น $\lim_{k \rightarrow \infty} c_k = -1$

แสดงว่า $\{b_k\}, \{c_k\}$ เป็นลำดับย่อยของ $\{x_n\}$ ที่มีลิมิตต่างกัน

เพราะฉะนั้น $\{x_n\}$ เป็นลำดับลู่ออก

แสดงว่า $\{i^n\}$ เป็นลำดับลู่ออก

ทฤษฎีบท 1.3.2

ให้ $\{z_n\}$ เป็นลำดับของจำนวนเชิงซ้อน และ $z \in \mathbb{C}$

$$1. \text{ ถ้า } \lim_{n \rightarrow \infty} z_n = z \text{ แล้ว } \lim_{n \rightarrow \infty} |z_n| = |z|$$

$$2. \lim_{n \rightarrow \infty} z_n = 0 \text{ ก็ต่อเมื่อ } \lim_{n \rightarrow \infty} |z_n| = 0$$

บทพิสูจน์

$$1. \text{ สมมติว่า } \lim_{n \rightarrow \infty} z_n = z$$

เขียน $z_n = x_n + iy_n$ และ $z = x + iy$

โดยที่ $x_n, y_n, x, y \in \mathbb{R}$

จากทฤษฎีบท 1.3.1

$$\text{จะได้ } \lim_{n \rightarrow \infty} x_n = x \text{ และ } \lim_{n \rightarrow \infty} y_n = y$$

$$\begin{aligned} \text{เพราะฉะนั้น } \lim_{n \rightarrow \infty} |z_n| &= \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt{x_n^2 + y_n^2} \\ &= \sqrt{x^2 + y^2} \\ &= |z| \end{aligned}$$

หมายเหตุ

1. บทกลับของทฤษฎีบท 1.3.2 ข้อ 1. ไม่เป็นจริง

เช่น ให้ $z_n = i^n$ จะเห็นว่า

$$\lim_{n \rightarrow \infty} |z_n| = 1 \text{ แต่ } \{z_n\} \text{ ไม่มีลิมิต}$$

(ตัวอย่าง 1.3.1 ข้อ 4.)

2. จากทฤษฎีบท 1.3.2 ข้อ 1. จะได้ว่า

$$\text{ถ้า } \lim_{n \rightarrow \infty} |z_n| \text{ ไม่มีค่า แล้ว } \lim_{n \rightarrow \infty} z_n \text{ ไม่มีค่า}$$

ตัวอย่าง 1.3.2 จงหาลิมิตต่อไปนี้

1. $\lim_{n \rightarrow \infty} (3 + 4i)^n$

2. $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{i^n}{n}$

วิธีทำ

$$\begin{aligned}
 1. \text{ พิจารณา } \lim_{n \rightarrow \infty} | (3 + 4i)^n | &= \lim_{n \rightarrow \infty} | 3 + 4i |^n \\
 &= \lim_{n \rightarrow \infty} 5^n \\
 &= \infty
 \end{aligned}$$

เพราะฉะนั้น $\lim_{n \rightarrow \infty} | (3 + 4i)^n |$ ไม่มีค่า

แสดงว่า $\lim_{n \rightarrow \infty} (3 + 4i)^n$ ไม่มีค่า

$$\begin{aligned}
 2. \text{ พิจารณา } \lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{i^n}{n} \right| &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{|i^n|}{n} \\
 &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \\
 &= 0
 \end{aligned}$$

เพราะฉะนั้น $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{i^n}{n} = 0$

ข้อสังเกต ในกรณีที่ $\lim_{n \rightarrow \infty} |z_n| = L$ เมื่อ $L \in \mathbb{R} - \{0\}$

เราไม่สามารถสรุปได้ว่า $\lim_{n \rightarrow \infty} z_n$ มีค่าหรือไม่

ทฤษฎีบท 1.3.3

ให้ $\{z_n\}, \{w_n\}$ เป็นลำดับของจำนวนเชิงซ้อน

และ $z, w, k \in \mathbb{C}$ ซึ่ง $\lim_{n \rightarrow \infty} z_n = z$ และ $\lim_{n \rightarrow \infty} w_n = w$

จะได้ว่า

$$1. \quad \lim_{n \rightarrow \infty} k = k$$

เมื่อ k เป็นค่าคงตัว

$$2. \quad \lim_{n \rightarrow \infty} kz_n = kz$$

เมื่อ k เป็นค่าคงตัว

$$3. \quad \lim_{n \rightarrow \infty} (z_n + w_n) = z + w$$

$$4. \quad \lim_{n \rightarrow \infty} (z_n - w_n) = z - w$$

$$5. \quad \lim_{n \rightarrow \infty} (z_n w_n) = zw$$

$$6. \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{z_n}{w_n} \right) = \frac{z}{w}$$

เมื่อ $w \neq 0$

ตัวอย่าง 1.3.3 จงหาลิมิตต่อไปนี้

$$1. \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{3^n + 2^{2n}i}{4^n - 2^n i}$$

$$2. \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(1 - 2ni)^4}{(1 + 2ni)(n + i)^3}$$

วิธีทำ

$$\begin{aligned} 1. \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{3^n - 2^{2n}i}{4^n - 2^n i} &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\left(\frac{3}{4}\right)^n - i}{1 - \left(\frac{2}{4}\right)^n i} \\ &= \frac{0 - i}{1 - 0i} \\ &= -i \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 2. \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(1 - 2ni)^4}{(1 + 2ni)(n + i)^3} &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{1}{n^4} (1 - 2ni)^4}{\frac{1}{n^4} (1 + 2ni)(n + i)^3} \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{1}{n^4} (1 - 2ni)^4}{\frac{1}{n} (1 + 2ni) \frac{1}{n^3} (n + i)^3} \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\left(\frac{1}{n} - 2i\right)^4}{\left(\frac{1}{n} + 2i\right)\left(1 + \frac{i}{n}\right)^3} \\ &= \frac{(0 - 2i)^4}{(0 + 2i)(1 + 0i)^3} \\ &= \frac{16}{2i} \\ &= -8i \end{aligned}$$

1.4 อนุกรมของจำนวนจริง

บทนิยาม 1.4.1 ให้ $\{a_n\}$ เป็นลำดับของจำนวนจริง และ

$$S_1 = a_1$$

$$S_2 = a_1 + a_2$$

$$S_3 = a_1 + a_2 + a_3$$

:

$$S_n = a_1 + a_2 + a_3 + \dots + a_n = \sum_{k=1}^n a_k$$

เราเรียก S_n ว่า ผลบวกย่อย ของ n พจน์แรกของ $\{a_n\}$

และเรียก $\{S_n\}$ ว่า อนุกรมอนันต์ของจำนวนจริง

แทนด้วยสัญลักษณ์ $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$

หรือ $a_1 + a_2 + a_3 + \dots + a_n + \dots$

บทนิยาม 1.4.2 ถ้า $\{S_n\}$ เป็นลำดับลู่เข้า ซึ่ง $\lim_{n \rightarrow \infty} S_n = S$

เมื่อ $S \in \mathbb{R}$ เราจะกล่าวว่ามีอนุกรม $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ เป็น อนุกรมลู่เข้า

และเรียก S ว่า ผลบวกของอนุกรม

ซึ่งจะเขียนแทนด้วยสัญลักษณ์ $\sum_{n=1}^{\infty} a_n = S$

ถ้า $\{S_n\}$ เป็นลำดับลู่ออก

แล้ว เราจะกล่าวว่ามีอนุกรม $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ เป็น อนุกรมลู่ออก

หมายเหตุ

1. การเขียนสัญลักษณ์แทนอนุกรมนั้น เราอาจจะเริ่มด้วยค่า n ที่ไม่ใช่ 1 ก็ได้

เช่น $\sum_{n=3}^{\infty} a_n$ ซึ่งหมายถึง $a_3 + a_4 + a_5 + \dots$

2. ในกรณีที่ $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ เป็นอนุกรมลู่เข้า

เราจะใช้สัญลักษณ์ $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ แทนค่าผลบวกของอนุกรม

ทฤษฎีบท 1.4.1 ให้ $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ เป็นอนุกรมของจำนวนจริง

และ $m \in \mathbb{N}$ จะได้ว่า

1. $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ เป็นอนุกรมลู่เข้า ก็ต่อเมื่อ

$$\sum_{n=1}^{\infty} a_n \text{ เป็นอนุกรมลู่เข้า}$$

2. $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ เป็นอนุกรมลู่ออก ก็ต่อเมื่อ

$$\sum_{n=m}^{\infty} a_n \text{ เป็นอนุกรมลู่ออก}$$

และในกรณีที่ $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ เป็นอนุกรมลู่เข้า

จะได้ว่า
$$\sum_{n=m}^{\infty} a_n = \sum_{n=1}^{\infty} a_n - \sum_{n=1}^{m-1} a_n$$

ตัวอย่าง 1.4.1 1. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n(n+2)}$ ลู่เข้าหรือลู่ออก

วิธีทำ 1. ให้ $a_n = \frac{1}{n(n+2)} = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{n} - \frac{1}{n+2} \right)$

$$a_1 = \frac{1}{2} \left(1 - \frac{1}{3} \right) \quad \text{ได้ } S_1 = \frac{1}{2} \left(1 + \frac{1}{2} - \frac{1}{2} - \frac{1}{3} \right)$$

$$a_2 = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{2} - \frac{1}{4} \right) \quad \text{ได้ } S_2 = \frac{1}{2} \left(1 + \frac{1}{2} - \frac{1}{3} - \frac{1}{4} \right)$$

$$a_3 = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{3} - \frac{1}{5} \right) \quad \text{ได้ } S_3 = \frac{1}{2} \left(1 + \frac{1}{2} - \frac{1}{4} - \frac{1}{5} \right)$$

$$a_4 = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{4} - \frac{1}{6} \right) \quad \text{ได้ } S_4 = \frac{1}{2} \left(1 + \frac{1}{2} - \frac{1}{5} - \frac{1}{6} \right)$$

$$a_5 = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{5} - \frac{1}{7} \right) \quad \text{ได้ } S_5 = \frac{1}{2} \left(1 + \frac{1}{2} - \frac{1}{6} - \frac{1}{7} \right)$$

โดยการพิสูจน์ด้วยอุปนัยเชิงคณิตศาสตร์จะได้ว่า

$$S_n = \frac{1}{2} \left(1 + \frac{1}{2} - \frac{1}{n+1} - \frac{1}{n+2} \right)$$

จะเห็นว่า $\lim_{n \rightarrow \infty} S_n = \frac{1}{2} \left(\frac{3}{2} \right) = \frac{3}{4}$

แสดงว่า $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n(n+2)}$ เป็นอนุกรมลู่เข้า

และ $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n(n+2)} = \frac{3}{4}$ □

ตัวอย่าง 1.4.1 2. $\sum_{n=1}^{\infty} \ln\left(\frac{n}{n+1}\right)$ ลู่เข้าหรือลู่ออก

วิธีทำ2. ให้ $a_n = \ln\left(\frac{n}{n+1}\right)$

จะได้ว่า $S_n = a_1 + a_2 + a_3 + \dots + a_n$

$$= \ln\left(\frac{1}{2}\right) + \ln\left(\frac{2}{3}\right) + \ln\left(\frac{3}{4}\right) + \dots + \ln\left(\frac{n}{n+1}\right)$$

$$= \ln\left[\left(\frac{1}{2}\right)\left(\frac{2}{3}\right)\left(\frac{3}{4}\right) \dots \left(\frac{n}{n+1}\right)\right]$$

$$= \ln\left(\frac{1}{n+1}\right) \text{ (สามารถพิสูจน์ด้วยอุปนัยเชิงคณิตศาสตร์)}$$

$$= -\ln(n+1)$$

เพราะว่า $\lim_{n \rightarrow \infty} S_n = \lim_{n \rightarrow \infty} -\ln(n+1) = -\infty$

เพราะฉะนั้น $\sum_{n=1}^{\infty} \ln\left(\frac{n}{n+1}\right)$ เป็นอนุกรมลู่ออก $\square$

ตัวอย่าง 1.4.1 3. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n(n+1)(n+2)}$ ลู่เข้าหรือลู่ออก

วิธีทำ 3. ให้

$$a_n = \frac{1}{n(n+1)(n+2)} = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{n(n+1)} - \frac{1}{(n+1)(n+2)} \right)$$

เพราะว่า $a_1 = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{1 \cdot 2} - \frac{1}{2 \cdot 3} \right)$ ได้ $S_1 = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{1 \cdot 2} - \frac{1}{2 \cdot 3} \right)$

$$a_2 = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{2 \cdot 3} - \frac{1}{3 \cdot 4} \right) \quad \text{ได้ } S_2 = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{1 \cdot 2} - \frac{1}{3 \cdot 4} \right)$$

$$a_3 = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{3 \cdot 4} - \frac{1}{4 \cdot 5} \right) \quad \text{ได้ } S_3 = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{1 \cdot 2} - \frac{1}{4 \cdot 5} \right)$$

$$a_4 = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{4 \cdot 5} - \frac{1}{5 \cdot 6} \right) \quad \text{ได้ } S_4 = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{1 \cdot 2} - \frac{1}{5 \cdot 6} \right)$$

โดยการพิสูจน์ด้วยอุปนัยเชิงคณิตศาสตร์

จะได้ว่า $S_n = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{1 \cdot 2} - \frac{1}{(n+1)(n+2)} \right)$

เพราะว่า $\lim_{n \rightarrow \infty} S_n = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{1 \cdot 2} \right) = \frac{1}{4}$

แสดงว่า $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n(n+1)(n+2)}$ เป็นอนุกรมลู่เข้า

และ $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n(n+1)(n+2)} = \frac{1}{4}$ □

ทฤษฎีบท 1.4.2 ถ้า $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ เป็นอนุกรมลู่เข้า แล้ว $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0$

บทพิสูจน์ เพราะว่า $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ เป็นอนุกรมลู่เข้า

เพราะฉะนั้น จะมี $S \in \mathbb{R}$ ซึ่ง $\lim_{n \rightarrow \infty} S_n = S$

กำหนดให้ $\varepsilon > 0$ เพราะฉะนั้นจะมี $n_1 \in \mathbb{R}$

ซึ่ง $|S_n - S| < \frac{\varepsilon}{2}$ ทุก ๆ จำนวนนับ $n > n_1$

เลือก $n_0 = |n_1| + 1$

ให้ n เป็นจำนวนนับใด ๆ ซึ่ง $n > n_0$

เพราะฉะนั้น $n > n_1$ และ $n - 1 > n_1$

จะได้ว่า $|S_n - S| < \frac{\varepsilon}{2}$ และ $|S_{n-1} - S| < \frac{\varepsilon}{2}$

แสดงว่า $|a_n - 0| = |a_n|$

$$= |(a_1 + a_2 + \dots + a_{n-1} + a_n) - (a_1 + a_2 + \dots + a_{n-1})|$$

$$= |S_n - S_{n-1}|$$

$$= |(S_n - S) + (S - S_{n-1})|$$

$$\leq |S_n - S| + |S_{n-1} - S|$$

$$< \frac{\varepsilon}{2} + \frac{\varepsilon}{2}$$

$$= \varepsilon$$

เพราะฉะนั้น สรุปได้ว่า $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0$

หมายเหตุ

บทกลับของทฤษฎีบท 1.4.2 ไม่เป็นจริง

กล่าวคือ

$$\text{ถ้า } \lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0$$

แล้ว $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ อาจจะเป็นอนุกรมลู่ออกก็ได้

ตัวอย่าง

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \ln\left(\frac{n}{n+1}\right) = 0$$

แต่ $\sum_{n=1}^{\infty} \ln\left(\frac{n}{n+1}\right)$ เป็นอนุกรมลู่ออก (ตัวอย่าง 1.4.1 ข้อ 2.)

เพราะฉะนั้น ในกรณีที่ $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0$

เราจึงไม่สามารถสรุปได้ว่า $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ เป็นอนุกรมลู่ออกหรือลู่เข้า

ทฤษฎีบท 1.4.3 (การทดสอบอนุกรมลู่ออก โดยพจน์ที่ n)

ถ้า $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n \neq 0$ แล้ว $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ เป็นอนุกรมลู่ออก

ตัวอย่าง 1.4.2 จงแสดงว่าอนุกรมต่อไปนี้เป็นอนุกรมลู่ออก

$$1. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n}{n+1}$$

$$2. \sum_{n=1}^{\infty} n$$

วิธีทำ

$$1. \text{ เพราะว่ } \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n}{n+1} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{1 + \frac{1}{n}} = 1 \neq 0$$

เพราะฉะนั้น $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n}{n+1}$ เป็นอนุกรมลู่ออก

$$2. \text{ เพราะว่ } \lim_{n \rightarrow \infty} n = \infty$$

เพราะฉะนั้น $\lim_{n \rightarrow \infty} n \neq 0$

แสดงว่ $\sum_{n=1}^{\infty} n$ เป็นอนุกรมลู่ออก

บทนิยาม 1.4.3

อนุกรมเรขาคณิต คือ อนุกรมที่เขียนได้ในรูป

$$\sum_{n=1}^{\infty} ar^{n-1} = a + ar + ar^2 + \dots + ar^{n-1} + \dots$$

ทฤษฎีบท 1.4.4

อนุกรมเรขาคณิต $\sum_{n=1}^{\infty} ar^{n-1}$ เมื่อ $a \neq 0$

จะเป็นอนุกรมลู่เข้า เมื่อ $|r| < 1$

โดยมีผลบวกของอนุกรมเป็น $\frac{a}{1-r}$

และ

เป็นอนุกรมลู่ออก เมื่อ $|r| \geq 1$

ทฤษฎีบท 1.4.5 ให้ $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ และ $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ เป็นอนุกรมลู่เข้า

และ $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$ เป็นค่าคงตัวใด ๆ

จะได้ว่า $\sum_{n=1}^{\infty} (\alpha a_n + \beta b_n)$ เป็นอนุกรมลู่เข้า

และ $\sum_{n=1}^{\infty} (\alpha a_n + \beta b_n) = \alpha \sum_{n=1}^{\infty} a_n + \beta \sum_{n=1}^{\infty} b_n$

บทพิสูจน์ ให้ $S_n = \sum_{k=1}^n a_k$

$$T_n = \sum_{k=1}^n b_k$$

$$Q_n = \sum_{k=1}^n (\alpha a_k + \beta b_k)$$

$$= \alpha \sum_{k=1}^n a_k + \beta \sum_{k=1}^n b_k = \alpha S_n + \beta T_n$$

เพราะว่า $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ และ $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ เป็นอนุกรมลู่เข้า

เพราะฉะนั้น จะมี $S, T \in \mathbb{R}$ ซึ่ง $\lim_{n \rightarrow \infty} S_n = S$ และ $\lim_{n \rightarrow \infty} T_n = T$

เพราะฉะนั้น $\lim_{n \rightarrow \infty} Q_n = \lim_{n \rightarrow \infty} (\alpha S_n + \beta T_n)$

$$= \alpha \lim_{n \rightarrow \infty} S_n + \beta \lim_{n \rightarrow \infty} T_n = \alpha S + \beta T$$

แสดงว่า $\sum_{n=1}^{\infty} (\alpha a_n + \beta b_n)$ เป็นอนุกรมลู่เข้า

และ $\sum_{n=1}^{\infty} (\alpha a_n + \beta b_n) = \alpha \sum_{n=1}^{\infty} a_n + \beta \sum_{n=1}^{\infty} b_n$ □

ข้อสังเกต

ถ้า $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ เป็นอนุกรมลู่ออก และ $c \neq 0$ เป็นค่าคงตัว

แล้ว $\sum_{n=1}^{\infty} ca_n$ เป็นอนุกรมลู่ออก

ทฤษฎีบท 1.4.6

ถ้า $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ เป็นอนุกรมลู่ออก และ $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ เป็นอนุกรมลู่ออก

แล้ว $\sum_{n=1}^{\infty} (a_n + b_n)$ เป็นอนุกรมลู่ออก

บทพิสูจน์ สมมติว่า $\sum_{n=1}^{\infty} (a_n + b_n)$ เป็นอนุกรมลู่ออก

เพราะว่า $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ เป็นอนุกรมลู่ออก

เพราะฉะนั้น $\sum_{n=1}^{\infty} [(a_n + b_n) + (-1)a_n] = \sum_{n=1}^{\infty} b_n$

เป็นอนุกรมลู่ออก

ซึ่งขัดแย้งกับสิ่งที่กำหนดให้ว่า $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ เป็นอนุกรมลู่ออก

แสดงว่า ที่สมมติว่า $\sum_{n=1}^{\infty} (a_n + b_n)$ เป็นอนุกรมลู่ออก

จึงเป็นไปได้

เพราะฉะนั้น $\sum_{n=1}^{\infty} (a_n + b_n)$ เป็นอนุกรมลู่ออก

ข้อสังเกต

ถ้า $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ และ $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ เป็นอนุกรมลู่ออก

แล้ว $\sum_{n=1}^{\infty} (a_n + b_n)$ อาจจะเป็นอนุกรมลู่เข้าหรือลู่ออกก็ได้

เช่น

$$1. \quad a_n = n, b_n = -n, a_n + b_n = 0$$

จะได้ว่า $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ และ $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ เป็นอนุกรมลู่ออก

แต่ $\sum_{n=1}^{\infty} (a_n + b_n) = \sum_{n=1}^{\infty} 0$ เป็นอนุกรมลู่เข้า

$$2. \quad a_n = n, b_n = n, a_n + b_n = 2n$$

จะได้ว่า $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ และ $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ เป็นอนุกรมลู่ออก

แต่ $\sum_{n=1}^{\infty} (a_n + b_n) = \sum_{n=1}^{\infty} 2n$ เป็นอนุกรมลู่ออก

ตัวอย่าง 1.4.3 1. จงพิจารณาว่า $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{3}{2^n} + \frac{4}{n(n+2)} \right)$

ลู่เข้าหรือลู่ออก ถ้าลู่เข้าจงหาผลบวกของอนุกรมนั้นด้วย

วิธีทำ

เพราะว่า $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{2^n}$ เป็นอนุกรมเรขาคณิต

โดยมี $a = \frac{1}{2}$, $r = \frac{1}{2}$ ซึ่ง $|r| < 1$

เพราะฉะนั้น $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{2^n}$ เป็นอนุกรมลู่

เข้า

และ $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{2^n} = \frac{\frac{1}{2}}{1 - \frac{1}{2}} = 1$

จากตัวอย่าง 1.4.1 จะได้ว่า $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n(n+2)}$ เป็นอนุกรมลู่เข้า

และ $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n(n+2)} = \frac{3}{4}$

เราจึงสรุปได้ว่า $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{3}{2^n} + \frac{4}{n(n+2)} \right)$ เป็นอนุกรมลู่เข้า

และ $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{3}{2^n} + \frac{4}{n(n+2)} \right) = 3(1) + 4\left(\frac{3}{4}\right) = 6$

□

ตัวอย่าง 1.4.3 2. จงพิจารณาว่า $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\left(-\frac{4}{5}\right)^n + \sqrt{n} \right)$

ลู่เข้าหรือลู่ออก ถ้าลู่เข้าจงหาผลบวกของอนุกรมนั้นด้วย

วิธีทำ เพราะว่า $\sum_{n=1}^{\infty} \left(-\frac{4}{5}\right)^n$ เป็นอนุกรมเรขาคณิต

โดยมี $a = -\frac{4}{5}$ และ $r = -\frac{4}{5}$ ซึ่ง $|r| < 1$

เพราะฉะนั้น $\sum_{n=1}^{\infty} \left(-\frac{4}{5}\right)^n$ เป็นอนุกรมลู่เข้า

และ $\sum_{n=1}^{\infty} \left(-\frac{4}{5}\right)^n = \frac{-\frac{4}{5}}{1 - \left(-\frac{4}{5}\right)} = -\frac{4}{9}$

เพราะว่า $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt{n} = \infty$ ซึ่งไม่เป็น 0

เพราะฉะนั้น $\sum_{n=1}^{\infty} \sqrt{n}$ เป็นอนุกรมลู่ออก

เราจึงสรุปได้ว่า $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\left(-\frac{4}{5}\right)^n + \sqrt{n} \right)$ เป็นอนุกรมลู่ออก $\square$

หมายเหตุ จากตัวอย่าง 1.4.3 ข้อ 2.

เราอาจแสดงว่า $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\left(-\frac{4}{5}\right)^n + \sqrt{n} \right)$ เป็นอนุกรมลู่ออก

โดยใช้เหตุผลว่า $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\left(-\frac{4}{5}\right)^n + \sqrt{n} \right) = \infty$ ซึ่งไม่เป็น 0

เพราะฉะนั้น $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\left(-\frac{4}{5}\right)^n + \sqrt{n} \right)$ เป็นอนุกรมลู่ออก

ทฤษฎีบท 1.4.7 (การทดสอบแบบอินทิกรัล)

ให้ $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ เป็นอนุกรมของจำนวนจริง ซึ่ง $a_n \geq 0$

และ f เป็นฟังก์ชันค่าจริง ซึ่งมีสมบัติดังนี้

1. $f(n) = a_n$ ทุก $n \in \mathbb{N}$
2. มี $n_0 \in \mathbb{N}$ ซึ่ง f เป็นฟังก์ชันไม่เพิ่ม
และมีความต่อเนื่องบนช่วง $[n_0, \infty)$
3. $t_n = \int_{n_0}^n f(x) dx$, $n \geq n_0$

จะได้ว่า

ถ้า $\{t_n\}$ เป็นลำดับลู่เข้า แล้ว $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ เป็นอนุกรมลู่เข้า

และ

ถ้า $\{t_n\}$ เป็นลำดับลู่ออก แล้ว $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ เป็นอนุกรมลู่ออก

ตัวอย่าง 1.4.4 1. จงทดสอบว่า $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n}{n^2+5}$ ลู่เข้าหรือลู่ออก

วิธีทำ

$$\text{ให้ } f(x) = \frac{x}{x^2+5} \text{ เมื่อ } x \geq 1$$

$$\text{จะได้ } f'(x) = \frac{(x^2+5) - x(2x)}{(x^2+5)^2} = \frac{5-x^2}{(x^2+5)^2} < 0 \text{ ทุก } x \geq 3$$

เพราะฉะนั้น f เป็นฟังก์ชันลด และมีความต่อเนื่องบนช่วง $[3, \infty)$

$$\begin{aligned} \text{ให้ } t_n &= \int_3^n f(x) dx, n \geq 3 \\ &= \int_3^n \frac{x}{x^2+5} dx \\ &= \left[\frac{1}{2} \ln(x^2+5) \right]_{x=3}^{x=n} \\ &= \frac{1}{2} \ln(n^2+5) - \frac{1}{2} \ln 14 \end{aligned}$$

จะเห็นว่า $\lim_{n \rightarrow \infty} t_n = \infty$

เพราะฉะนั้น $\{t_n\}$ เป็นลำดับลู่ออก

เพราะฉะนั้น $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n}{n^2+5}$ เป็นอนุกรมลู่ออก

ตัวอย่าง 1.4.4 2. จงทดสอบว่า $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{\sqrt{n} e^{\sqrt{n}}}$ ลู่เข้าหรือลู่ออก

วิธีทำ2. ให้ $f(x) = \frac{1}{\sqrt{x} e^{\sqrt{x}}}$ เมื่อ $x \geq 1$

$$\text{จะได้ } f'(x) = \frac{-1}{(\sqrt{x} e^{\sqrt{x}})^2} \left[\sqrt{x} e^{\sqrt{x}} \frac{1}{2\sqrt{x}} + e^{\sqrt{x}} \frac{1}{2\sqrt{x}} \right] < 0$$

ทุก $x \geq 1$

เพราะฉะนั้น f เป็นฟังก์ชันลด และมีความต่อเนื่องบนช่วง $[1, \infty)$

$$\begin{aligned} \text{ให้ } t_n &= \int_1^n f(x) dx \\ &= \int_1^n \frac{1}{\sqrt{x} e^{\sqrt{x}}} dx \\ &= \left[\frac{-2}{e^{\sqrt{x}}} \right]_{x=1}^{x=n} \\ &= \frac{-2}{e^{\sqrt{n}}} + \frac{2}{e} \end{aligned}$$

$$\text{จะเห็นว่า } \lim_{n \rightarrow \infty} t_n = \frac{2}{e}$$

เพราะฉะนั้น $\{t_n\}$ เป็นลำดับลู่เข้า

เพราะฉะนั้น $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{\sqrt{n} e^{\sqrt{n}}}$ เป็นอนุกรมลู่เข้า $\square$

บทนิยาม 1.4.4 อนุกรมพี คือ อนุกรมที่เขียนได้ในรูป

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^p} \text{ เมื่อ } p \in \mathbb{R} \text{ เป็นค่าคงตัว}$$

ทฤษฎีบท 1.4.8 อนุกรมพี จะเป็นอนุกรมลู่เข้า เมื่อ $p > 1$

และจะเป็นอนุกรมลู่ออก เมื่อ $p \leq 1$

บทพิสูจน์

ถ้า $p < 0$ แล้ว จะได้ว่า $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n^p} = \infty$

ถ้า $p = 0$ แล้ว จะได้ว่า $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n^p} = 1$

เพราะฉะนั้น

ในกรณีที่ $p \leq 0$ จะได้ว่า $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^p}$ เป็นอนุกรมลู่ออก

พิจารณากรณีที่ $p > 0$

ให้ $f(x) = \frac{1}{x^p}$ ทุก $x \geq 1$ จะได้ $f'(x) = \frac{-p}{x^{p+1}} < 0$ ทุก $x \geq 1$

เพราะฉะนั้น f เป็นฟังก์ชันลด และมีความต่อเนื่องบนช่วง $[1, \infty)$

$$\begin{aligned} \text{ให้ } t_n &= \int_1^n f(x) dx = \int_1^n \frac{1}{x^p} dx \\ &= \begin{cases} \left[\frac{x^{-p+1}}{-p+1} \right]_{x=1}^{x=n} & \text{เมื่อ } p \neq 1 \\ [\ln x]_{x=1}^{x=n} & \text{เมื่อ } p = 1 \end{cases} \\ &= \begin{cases} \frac{1}{1-p} \left(\frac{1}{n^{p-1}} - 1 \right) & \text{เมื่อ } p \neq 1 \\ \ln n & \text{เมื่อ } p = 1 \end{cases} \end{aligned}$$

$$\text{จะได้ว่า } \lim_{n \rightarrow \infty} t_n = \begin{cases} \infty & \text{เมื่อ } p \leq 1 \\ -\frac{1}{1-p} & \text{เมื่อ } p > 1 \end{cases}$$

เพราะฉะนั้น ในกรณีที่ $0 < p \leq 1$

จะได้ว่า $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^p}$ เป็นอนุกรมลู่ออก

และ ในกรณีที่ $p > 1$ จะได้ว่า $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^p}$ เป็นอนุกรมลู่ออก

เราจึงสรุปได้ว่า $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^p}$ เป็นอนุกรมลู่ออก เมื่อ $p > 1$

และ $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^p}$ เป็นอนุกรมลู่ออก เมื่อ $p \leq 1$

ตัวอย่าง 1.4.5

1. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{\sqrt[3]{n}}$ เป็นอนุกรมลู่ออก

เพราะเป็นอนุกรมพี ซึ่ง $p = \frac{1}{3} < 1$

2. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2}$ เป็นอนุกรมลู่ออก

เพราะเป็นอนุกรมพี ซึ่ง $p = 2 > 1$

ทฤษฎีบท 1.4.9 (การทดสอบโดยใช้การเปรียบเทียบ)

ให้ $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$, $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ และ $\sum_{n=1}^{\infty} c_n$ เป็นอนุกรมของจำนวนจริง

1. ถ้า มี $n_0 \in \mathbb{N}$ ซึ่ง $0 \leq a_n \leq b_n$ ทุก $n \geq n_0$

และ $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ เป็นอนุกรมลู่เข้า

แล้ว $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ จะเป็นอนุกรมลู่เข้าด้วย

2. ถ้ามี $n_0 \in \mathbb{N}$ ซึ่ง $0 \leq c_n \leq a_n$ ทุก $n \geq n_0$

และ $\sum_{n=1}^{\infty} c_n$ เป็นอนุกรมลู่ออก

แล้ว $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ จะเป็นอนุกรมลู่ออกด้วย

ตัวอย่าง 1.4.6 จงทดสอบว่า อนุกรมต่อไปนี้ เป็นอนุกรมลู่เข้า หรือลู่ออก

$$1. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n2^n} \qquad 2. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\ln n}{\sqrt{n}}$$

วิธีทำ

1. เพราะว่า $0 \leq \frac{1}{n2^n} \leq \frac{1}{2^n}$ ทุก $n \in \mathbb{N}$

และ $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{2^n}$ เป็นอนุกรมลู่เข้า (อนุกรมเรขาคณิต ซึ่ง $r = \frac{1}{2}$)

เพราะฉะนั้น $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n2^n}$ เป็นอนุกรมลู่เข้า

2. เพราะว่า $1 \leq \ln n$ ทุก $n \geq 3$

เพราะฉะนั้น $0 \leq \frac{1}{\sqrt{n}} \leq \frac{\ln n}{\sqrt{n}}$ ทุก $n \geq 3$

เพราะว่า $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{\sqrt{n}}$ เป็นอนุกรมลู่ออก (อนุกรมพี ซึ่ง $p = \frac{1}{2}$)

เพราะฉะนั้น $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\ln n}{\sqrt{n}}$ เป็นอนุกรมลู่ออก □

ทฤษฎีบท 1.4.10

(การทดสอบโดยใช้การเปรียบเทียบกับลิมิต)

ให้ $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ และ $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ เป็นอนุกรมของจำนวนจริง

ซึ่ง $a_n \geq 0$ และ $b_n > 0$ ทุก $n \in \mathbb{N}$

1. ถ้า $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n} = c > 0$

แล้ว อนุกรมทั้งสองจะลู่เข้าด้วยกันหรือไม่ก็ลู่ออกด้วยกัน

2. ถ้า $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n} = 0$ และ $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ เป็นอนุกรมลู่เข้า

แล้ว $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ เป็นอนุกรมลู่เข้าด้วย

3. ถ้า $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n} = \infty$ และ $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ เป็นอนุกรมลู่ออก

แล้ว $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ เป็นอนุกรมลู่ออกด้วย

ตัวอย่าง 1.4.7.1 จงทดสอบ $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sqrt{n^2+1}}{3n^2+n+1}$ ลู่เข้าหรือลู่ออก

วิธีทำ

$$\text{ให้ } a_n = \frac{\sqrt{n^2+1}}{3n^2+n+1} \text{ และ } b_n = \frac{1}{n}$$

จะเห็นว่า $\sum_{n=1}^{\infty} b_n = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n}$ เป็นอนุกรมลู่ออก

(อนุกรมพี ซึ่ง $p = 1$)

$$\begin{aligned} \text{และ } \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n} &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n\sqrt{n^2+1}}{3n^2+n+1} \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{1+\frac{1}{n^2}}}{3+\frac{1}{n}+\frac{1}{n^2}} \\ &= \frac{1}{3} \\ &> 0 \end{aligned}$$

เพราะฉะนั้น $\sum_{n=1}^{\infty} a_n = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sqrt{n^2+1}}{3n^2+n+1}$ เป็นอนุกรมลู่ออก $\square$

ตัวอย่าง 1.4.7.2 จงทดสอบ $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{2^n}{5^n - 3^n}$ ลู่เข้าหรือลู่ออก

วิธีทำ

$$\text{ให้ } a_n = \frac{2^n}{5^n - 3^n} \text{ และ } b_n = \left(\frac{2}{5}\right)^n$$

จะเห็นว่า $\sum_{n=1}^{\infty} b_n = \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{2}{5}\right)^n$ เป็นอนุกรมลู่เข้า

(อนุกรมเรขาคณิต ซึ่ง $r = \frac{2}{5}$)

$$\begin{aligned} \text{และ } \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n} &= \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{2^n}{5^n - 3^n}\right) \left(\frac{5}{2}\right)^n \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{5^n}{5^n - 3^n} \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{1 - \left(\frac{3}{5}\right)^n} \\ &= 1 > 0 \end{aligned}$$

เพราะฉะนั้น $\sum_{n=1}^{\infty} a_n = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{2^n}{5^n - 3^n}$ เป็นอนุกรมลู่เข้า $\square$

ตัวอย่าง 1.4.7.3 จงทดสอบ $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sqrt{n}}{2^n}$ ลู่เข้าหรือลู่ออก

วิธีทำ

$$\text{ให้ } a_n = \frac{\sqrt{n}}{2^n} \text{ และ } b_n = \frac{1}{n^{\frac{3}{2}}}$$

จะเห็นว่า $\sum_{n=1}^{\infty} b_n = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^{\frac{3}{2}}}$ เป็นอนุกรมลู่เข้า

(อนุกรมพี ซึ่ง $p = \frac{3}{2}$)

$$\begin{aligned} \text{และ } \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n} &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^2}{2^n} \\ &= 0 \end{aligned}$$

(ตัวอย่าง 1.2.5 ข้อ 1.)

เพราะฉะนั้น $\sum_{n=1}^{\infty} a_n = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sqrt{n}}{2^n}$ เป็นอนุกรมลู่เข้า □

ตัวอย่าง 1.4.7.4 จงทดสอบ $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{\ln(n+1)}$ ลู่เข้าหรือลู่ออก

วิธีทำ

$$\text{ให้ } a_n = \frac{1}{\ln(n+1)} \text{ และ } b_n = \frac{1}{n}$$

จะเห็นว่า $\sum_{n=1}^{\infty} b_n = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n}$ เป็นอนุกรมลู่ออก

(อนุกรมพี ซึ่ง $p = 1$)

$$\text{และ } \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n}{\ln(n+1)}$$

$$\text{ให้ } f(x) = \frac{x}{\ln(x+1)}, \quad x \geq 1$$

$$\begin{aligned} \text{จะได้ว่า } \lim_{x \rightarrow \infty} f(x) &= \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x}{\ln(x+1)} && (\text{I.F. } \frac{\infty}{\infty}) \\ &= \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{1}{\frac{1}{x+1}} \\ &= \lim_{x \rightarrow \infty} (x+1) \\ &= \infty \end{aligned}$$

$$\text{เพราะฉะนั้น } \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n} = \infty$$

$$\text{เพราะฉะนั้น } \sum_{n=1}^{\infty} a_n = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{\ln(n+1)} \text{ เป็นอนุกรมลู่ออก } \quad \square$$

บทนิยาม 1.4.5 ถ้า $a_n > 0$ ทุก $n \in \mathbb{N}$

เราเรียกอนุกรมที่เขียนได้ในรูป $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n+1} a_n$

$$= a_1 - a_2 + a_3 - a_4 + \dots + (-1)^{n+1} a_n + \dots$$

หรือ

$$\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n a_n = -a_1 + a_2 - a_3 + \dots + (-1)^n a_n + \dots$$

ว่า อนุกรมสลับ

ทฤษฎีบท 1.4.11

อนุกรมสลับ $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n a_n$ เป็นอนุกรมลู่เข้า

ถ้า 1. $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0$

และ 2. มี $n_0 \in \mathbb{N}$ ซึ่ง $a_{n+1} < a_n$ ทุก $n \geq n_0$

ข้อสังเกต

ในกรณีที่ $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n \neq 0$

เราจะได้ว่า $\lim_{n \rightarrow \infty} |(-1)^n a_n| = \lim_{n \rightarrow \infty} a_n \neq 0$

เพราะฉะนั้น $\lim_{n \rightarrow \infty} (-1)^n a_n \neq 0$

เพราะฉะนั้น

ถ้า $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n \neq 0$

แล้ว $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n a_n$ เป็นอนุกรมลู่ออก

ตัวอย่าง 1.4.8.1 จงพิจารณาว่า $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{n}$ ลู่เข้าหรือลู่ออก

วิธีทำ

$$\text{ในที่นี้ } a_n = \frac{1}{n}$$

$$\text{จะได้ว่า } \lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} = 0$$

$$\text{เพราะว่า } a_{n+1} = \frac{1}{n+1}$$

$$\begin{aligned} \text{เพราะฉะนั้น } a_{n+1} - a_n &= \frac{1}{n+1} - \frac{1}{n} \\ &= \frac{n - (n+1)}{n(n+1)} \\ &= \frac{-1}{n(n+1)} \end{aligned}$$

$$\text{เพราะฉะนั้น } a_{n+1} - a_n < 0 \quad \text{ทุก } n \in \mathbb{N}$$

$$\text{แสดงว่า } a_{n+1} < a_n \quad \text{ทุก } n \in \mathbb{N}$$

$$\text{เพราะฉะนั้น } \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{n} \text{ เป็นอนุกรมลู่เข้า}$$

ตัวอย่าง 1.4.8.2 จงพิจารณาว่า $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{3^n + \ln n}$ ลู่เข้าหรือลู่ออก

วิธีทำ

$$\text{ในที่นี้ } a_n = \frac{1}{3^n + \ln n}$$

$$\text{จะได้ว่า } \lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{3^n + \ln n} = 0$$

$$\text{ให้ } f(x) = \frac{1}{3^x + \ln x} \text{ เมื่อ } x \geq 1$$

$$\text{เพราะฉะนั้น } f'(x) = \frac{-1}{(3^x + \ln x)^2} (3^x \ln 3 + \frac{1}{x}) < 0 \text{ ทุก } x$$

$$\geq 1$$

แสดงว่า f เป็นฟังก์ชันลด

$$\text{เพราะฉะนั้น } f(n+1) < f(n) \quad \text{ทุก } n \in \mathbb{N}$$

$$\text{เพราะฉะนั้น } a_{n+1} < a_n \quad \text{ทุก } n \in$$

$\mathbb{N}$

$$\text{เพราะฉะนั้น } \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{3^n + \ln n} \text{ เป็นอนุกรมลู่เข้า}$$

ตัวอย่าง 1.4.8.2 จงพิจารณาว่า $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n n}{n+1}$ ลู่เข้าหรือลู่ออก

วิธีทำ

$$\text{ในที่นี้ } a_n = \frac{n}{n+1}$$

$$\begin{aligned} \text{จะได้ว่า } \lim_{n \rightarrow \infty} a_n &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n}{n+1} \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{1 + \frac{1}{n}} \\ &= 1 \neq 0 \end{aligned}$$

เพราะฉะนั้น $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n n}{n+1}$ เป็นอนุกรมลู่ออก $\square$

ทฤษฎีบท 1.4.12

ถ้า $\sum_{n=1}^{\infty} |a_n|$ เป็นอนุกรมลู่เข้า

แล้ว $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ เป็นอนุกรมลู่เข้า

บทพิสูจน์

ให้ $b_n = \frac{|a_n| + a_n}{2}$ และ $c_n = \frac{|a_n| - a_n}{2}$

เพราะว่า $-|a_n| \leq a_n \leq |a_n|$

เพราะฉะนั้น $0 \leq b_n \leq |a_n|$

และ $0 \leq c_n \leq |a_n|$ ทุก $n \in \mathbb{N}$

เพราะว่า $\sum_{n=1}^{\infty} |a_n|$ เป็นอนุกรมลู่เข้า

เพราะฉะนั้น $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ และ $\sum_{n=1}^{\infty} c_n$ เป็นอนุกรมลู่เข้า

(ทฤษฎีบท 1.4.9)

เพราะฉะนั้น $\sum_{n=1}^{\infty} (b_n - c_n) = \sum_{n=1}^{\infty} a_n$ เป็นอนุกรมลู่เข้า

(ทฤษฎีบท 1.4.5)

หมายเหตุ

1. บทกลับของทฤษฎีบท 1.4.12 ไม่จริง

กล่าวคือ

ถ้า $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ เป็นอนุกรมลู่เข้า

แล้ว $\sum_{n=1}^{\infty} |a_n|$ อาจจะไม่ลู่เข้าหรือลู่ออกก็ได้

ตัวอย่างเช่น $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{n}$ เป็นอนุกรมลู่เข้า

แต่ $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n}$ เป็นอนุกรมลู่ออก

$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{2^n}$ เป็นอนุกรมลู่เข้า และ $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{2^n}$ เป็นอนุกรมลู่เข้า

2. ในกรณีที่ $\sum_{n=1}^{\infty} |a_n|$ เป็นอนุกรมลู่ออก

เราไม่สามารถสรุปได้ว่า $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ เป็นอนุกรมลู่เข้าหรือลู่ออก

ตัวอย่างเช่น $\sum_{n=1}^{\infty} \left| \frac{(-1)^n}{n} \right| = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n}$ เป็นอนุกรมลู่ออก

แต่ $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{n}$ เป็นอนุกรมลู่เข้า

$\sum_{n=1}^{\infty} |(-1)^n n^2| = \sum_{n=1}^{\infty} n^2$ เป็นอนุกรมลู่ออก

และ $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n n^2$ เป็นอนุกรมลู่ออก

ตัวอย่าง 1.4.9.1 จงแสดงว่า $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\cos(n^3)}{4^n}$ เป็นอนุกรมลู่เข้า

วิธีทำ

$$\text{พิจารณา } \sum_{n=1}^{\infty} \left| \frac{\cos(n^3)}{4^n} \right| = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{|\cos(n^3)|}{4^n} \quad \dots (1)$$

$$\text{เพราะว่า } 0 \leq |\cos(n^3)| \leq 1 \quad \text{ทุก } n \in \mathbb{N}$$

$$0 \leq \frac{|\cos(n^3)|}{4^n} \leq \frac{1}{4^n} \quad \text{ทุก } n \in \mathbb{N}$$

และ $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{4^n}$ เป็นอนุกรมลู่เข้า (อนุกรมเรขาคณิต ซึ่ง $r = \frac{1}{4}$)

โดยทฤษฎีบท 1.4.9 ข้อ 1.

$$\text{จะได้ว่า } \sum_{n=1}^{\infty} \left| \frac{\cos(n^3)}{4^n} \right| = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{|\cos(n^3)|}{4^n} \text{ เป็นอนุกรมลู่เข้า}$$

$$\text{เพราะฉะนั้น } \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\cos(n^3)}{4^n} \text{ เป็นอนุกรมลู่เข้า} \quad \square$$

ตัวอย่าง 1.4.9.1 จงแสดงว่า $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{n^2}$ เป็นอนุกรมลู่เข้า

วิธีทำ

เพราะว่า $\sum_{n=1}^{\infty} \left| \frac{(-1)^n}{n^2} \right| = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2}$ เป็นอนุกรมลู่เข้า

(อนุกรมพี ซึ่ง $p = 2$)

เพราะฉะนั้น $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{n^2}$ เป็นอนุกรมลู่เข้า □

บทนิยาม 1.4.6

1. $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ เป็น อนุกรมลู่เข้าแบบสัมบูรณ์

ถ้า $\sum_{n=1}^{\infty} |a_n|$ เป็นอนุกรมลู่เข้า

2. $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ เป็น อนุกรมลู่เข้าแบบมีเงื่อนไข

ถ้า $\sum_{n=1}^{\infty} |a_n|$ เป็นอนุกรมลู่ออก

แต่ $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ เป็นอนุกรมลู่เข้า

ตัวอย่าง 1.4.10.1 จงพิจารณาว่า $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{\ln(n+1)}$

เป็นอนุกรมลู่เข้าแบบสัมบูรณ์หรือลู่เข้าแบบมีเงื่อนไข

วิธีทำ พิจารณา $\sum_{n=1}^{\infty} \left| \frac{(-1)^n}{\ln(n+1)} \right| = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{\ln(n+1)}$

จากตัวอย่าง 1.4.7 ข้อ 4.

จะได้ว่า $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{\ln(n+1)}$ เป็นอนุกรมลู่ออก

เพราะฉะนั้น $\sum_{n=1}^{\infty} \left| \frac{(-1)^n}{\ln(n+1)} \right|$ เป็นอนุกรมลู่ออก

ให้ $a_n = \frac{1}{\ln(n+1)}$

จะได้ว่า $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\ln(n+1)} = 0$

และ $a_{n+1} = \frac{1}{\ln(n+2)}$

เพราะว่า $\ln$ เป็นฟังก์ชันเพิ่ม

เพราะฉะนั้น $0 < \ln(n+1) < \ln(n+2)$ ทุก $n \in \mathbb{N}$

$$\frac{1}{\ln(n+2)} < \frac{1}{\ln(n+1)} \quad \text{ทุก } n \in \mathbb{N}$$

เพราะฉะนั้น $a_{n+1} < a_n$ ทุก $n \in \mathbb{N}$

เพราะฉะนั้น $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{\ln(n+1)}$ เป็นอนุกรมลู่เข้า (ทฤษฎีบท

1.4.11)

แสดงว่า $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{\ln(n+1)}$ เป็นอนุกรมลู่เข้าแบบมีเงื่อนไข □

ตัวอย่าง 1.4.10.1 จงพิจารณาว่า $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{-1}{n+1}\right)^n$

เป็นอนุกรมลู่เข้าแบบสัมบูรณ์หรือลู่เข้าแบบมีเงื่อนไข

วิธีทำ

$$\text{พิจารณา } \sum_{n=1}^{\infty} \left| \left(\frac{-1}{n+1}\right)^n \right| = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{(n+1)^n}$$

$$\text{เพราะว่า } 0 \leq \frac{1}{n+1} \leq \frac{1}{2} \quad \text{ทุก } n \in \mathbb{N}$$

$$\text{เพราะฉะนั้น } 0 \leq \frac{1}{(n+1)^n} \leq \frac{1}{2^n} \quad \text{ทุก } n \in \mathbb{N}$$

$\mathbb{N}$

$$\text{เพราะว่า } \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{2^n} \text{ เป็นอนุกรมลู่เข้า}$$

(อนุกรมเรขาคณิต ซึ่ง $r = \frac{1}{2}$)

$$\text{เพราะฉะนั้น } \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{(n+1)^n} \text{ เป็นอนุกรมลู่เข้า}$$

(ทฤษฎีบท 1.4.9 ข้อ 1.)

$$\text{เพราะฉะนั้น } \sum_{n=1}^{\infty} \left| \left(\frac{-1}{n+1}\right)^n \right| \text{ เป็นอนุกรมลู่เข้า}$$

$$\text{เพราะฉะนั้น } \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{-1}{n+1}\right)^n \text{ เป็นอนุกรมลู่เข้าแบบสัมบูรณ์} \quad \square$$

ทฤษฎีบท 1.4.13 (การทดสอบโดยใช้อัตราส่วน)

ให้ $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ เป็นอนุกรมของจำนวนจริง ซึ่ง $a_n \neq 0$

$$\text{และ } \lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{a_{n+1}}{a_n} \right| = \infty$$

$$\text{หรือ } \lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{a_{n+1}}{a_n} \right| = L \text{ เมื่อ } L \in \mathbb{R}$$

จะได้ว่า

1. ถ้า $L < 1$

แล้ว $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ เป็นอนุกรมลู่เข้าแบบสัมบูรณ์

2. ถ้า $L > 1$ หรือ $\lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{a_{n+1}}{a_n} \right| = \infty$

แล้ว $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ เป็นอนุกรมลู่ออก

3. ถ้า $L = 1$ แล้ว จะสรุปผลไม่ได้

ตัวอย่าง 1.4.11.1 จงทดสอบว่า $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{2^n}{n!}$ ลู่เข้าหรือลู่ออก

วิธีทำ

$$\text{ให้ } a_n = \frac{2^n}{n!}$$

$$\text{เพราะว่า } a_{n+1} = \frac{2^{n+1}}{(n+1)!}$$

$$\begin{aligned} \text{จะเห็นว่า } \lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{a_{n+1}}{a_n} \right| &= \lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{2^{n+1}}{(n+1)!} \frac{n!}{2^n} \right| \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2}{n+1} \\ &= 0 \\ &< 1 \end{aligned}$$

เพราะฉะนั้น $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{2^n}{n!}$ เป็นอนุกรมลู่เข้า

ตัวอย่าง 1.4.11.2 จงทดสอบว่า $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n n^3}{2^n}$ ลู่เข้าหรือลู่ออก

วิธีทำ

$$\text{ให้ } a_n = \frac{(-1)^n n^3}{2^n}$$

$$\text{เพราะว่า } a_{n+1} = \frac{(-1)^{n+1} (n+1)^3}{2^{n+1}}$$

$$\begin{aligned} \text{จะเห็นว่า } \lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{a_{n+1}}{a_n} \right| &= \lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{(-1)^{n+1} (n+1)^3}{2^{n+1}} \frac{2^n}{(-1)^n n^3} \right| \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{-(n+1)^3}{2n^3} \right| \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(n+1)^3}{2n^3} \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\left(1 + \frac{1}{n}\right)^3}{2} \\ &= \frac{1}{2} \\ &< 1 \end{aligned}$$

เพราะฉะนั้น $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n n^3}{2^n}$ เป็นอนุกรมลู่เข้า

ตัวอย่าง 1.4.11.3 จงทดสอบว่า $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{e^n}{3^{\ln n}}$ ลู่เข้าหรือลู่ออก

วิธีทำ

$$\text{ให้ } a_n = \frac{e^n}{3^{\ln n}}$$

$$\text{เพราะว่า } a_{n+1} = \frac{e^{n+1}}{3^{\ln(n+1)}}$$

$$\begin{aligned} \text{จะเห็นว่า } \lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{a_{n+1}}{a_n} \right| &= \lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{e^{n+1}}{3^{\ln(n+1)}} \frac{3^{\ln n}}{e^n} \right| \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{e}{3^{\ln(n+1) - \ln n}} \right| \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{e}{3^{\ln\left(1 + \frac{1}{n}\right)}} \\ &= e \\ &> 1 \end{aligned}$$

เพราะฉะนั้น $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{e^n}{3^{\ln n}}$ เป็นอนุกรมลู่ออก

ทฤษฎีบท 1.4.14 (การทดสอบโดยใช้การถอดกรณฑ์)

ให้ $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ เป็นอนุกรมของจำนวนจริง และ $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{|a_n|} = \infty$

หรือ $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{|a_n|} = L$ เมื่อ $L \in \mathbb{R}$

จะได้ว่า

1. ถ้า $L < 1$

แล้ว $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ เป็นอนุกรมลู่เข้าแบบสัมบูรณ์

2. ถ้า $L > 1$ หรือ $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{|a_n|} = \infty$

แล้ว $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ เป็นอนุกรมลู่ออก

3. ถ้า $L = 1$ แล้ว จะสรุปผลไม่ได้

ตัวอย่าง 1.4.12.1 จงทดสอบว่า $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{2}{3}\right)^{n^2}$ ลู่เข้าหรือลู่ออก

วิธีทำ 1. ให้ $a_n = \left(\frac{2}{3}\right)^{n^2}$

$$\begin{aligned} \text{จะเห็นว่า } \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{|a_n|} &= \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{\left(\frac{2}{3}\right)^{n^2}} \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{2}{3}\right)^n \\ &= 0 \\ &< 1 \end{aligned}$$

เพราะฉะนั้น $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{2}{3}\right)^{n^2}$ เป็นอนุกรมลู่เข้า □

ตัวอย่าง 1.4.12.2

จงทดสอบว่า $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{n}{\ln(2^n + 1)}\right)^n$ ลู่เข้าหรือลู่ออก

วิธีทำ ให้ $a_n = \left(\frac{n}{\ln(2^n + 1)}\right)^n$

$$\begin{aligned} \text{จะเห็นว่า } \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{|a_n|} &= \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{\left(\frac{n}{\ln(2^n + 1)}\right)^n} \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n}{\ln(2^n + 1)} \end{aligned}$$

ให้ $f(x) = \frac{x}{\ln(2^x + 1)}$ เมื่อ $x \geq 1$

$$\begin{aligned} \text{จะได้ว่า } \lim_{x \rightarrow \infty} f(x) &= \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x}{\ln(2^x + 1)} \quad (\text{I.F. } \frac{\infty}{\infty}) \\ &= \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{1}{\frac{1}{2^x + 1} (2^x \ln 2)} \\ &= \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2^x + 1}{2^x \ln 2} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{1 + \frac{1}{2^x}}{\ln 2} = \frac{1}{\ln 2} \end{aligned}$$

$$\text{แสดงว่า } \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{|a_n|} = \frac{1}{\ln 2}$$

เพราะว่า $1 = \ln e > \ln 2 > 0$ เพราะฉะนั้น $\frac{1}{\ln 2} > 1$

เพราะฉะนั้น $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{|a_n|} > 1$

เพราะฉะนั้น $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{n}{\ln(2^n + 1)}\right)^n$ เป็นอนุกรมลู่ออก □

1.5 อนุกรมของจำนวนเชิงซ้อน

ทฤษฎีบท 1.5.1

ให้ $z_n = x_n + iy_n$ โดยที่ $z_n \in \mathbb{C}$ และ $x_n, y_n \in \mathbb{R}$
จะได้ว่า

$\sum_{n=1}^{\infty} z_n$ เป็นอนุกรมลู่เข้า

ก็ต่อเมื่อ $\sum_{n=1}^{\infty} x_n$ และ $\sum_{n=1}^{\infty} y_n$ เป็นอนุกรมลู่เข้า

และในกรณีที่ $\sum_{n=1}^{\infty} z_n$ เป็นอนุกรมลู่เข้า

จะได้ว่า $\sum_{n=1}^{\infty} z_n = \sum_{n=1}^{\infty} x_n + i \sum_{n=1}^{\infty} y_n$

ตัวอย่าง 1.5.1.1

จงทดสอบว่า $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{1}{n^2} + i\left(\frac{2}{3}\right)^n \right)$ ลู่เข้าหรือลู่ออก

วิธีทำ

เพราะว่า $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2}$ เป็นอนุกรมลู่เข้า (อนุกรมพี ซึ่ง $p = 2$)

และ $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{2}{3}\right)^n$ เป็นอนุกรมลู่เข้า

(อนุกรมเรขาคณิต ซึ่ง $r = \frac{2}{3}$)

เพราะฉะนั้น $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{1}{n^2} + i\left(\frac{2}{3}\right)^n \right)$ เป็นอนุกรมลู่เข้า □

ตัวอย่าง 1.5.1.2 จงทดสอบว่า $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{i}{n+i}$ ลู่เข้าหรือลู่ออก

วิธีทำ

$$\begin{aligned} \text{เพราะว่า } \frac{i}{n+i} &= \left(\frac{i}{n+i}\right)\left(\frac{n-i}{n-i}\right) \\ &= \frac{1+in}{n^2+1} \\ &= \frac{1}{n^2+1} + i\frac{n}{n^2+1} \end{aligned}$$

$$\text{เพราะฉะนั้น } \sum_{n=1}^{\infty} \frac{i}{n+i} = \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{1}{n^2+1} + i\frac{n}{n^2+1}\right)$$

$$\text{พิจารณาอนุกรม } \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n}{n^2+1}$$

$$\text{ให้ } a_n = \frac{n}{n^2+1} \text{ และ } b_n = \frac{1}{n}$$

$$\text{จะเห็นว่า } \sum_{n=1}^{\infty} b_n = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n} \text{ เป็นอนุกรมลู่ออก}$$

(อนุกรมพี ซึ่ง $p = 1$)

$$\text{และ } \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^2}{n^2+1} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{1+\frac{1}{n^2}} = 1$$

$$\text{เพราะฉะนั้น } \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n}{n^2+1} \text{ เป็นอนุกรมลู่ออก}$$

(ทฤษฎีบท 1.4.10 ข้อ 1.)

$$\text{แสดงว่า } \sum_{n=1}^{\infty} \frac{i}{n+i} \text{ เป็นอนุกรมลู่ออก} \quad \square$$

ทฤษฎีบท 1.5.2

ถ้า $\sum_{n=1}^{\infty} z_n$ เป็นอนุกรมลู่เข้า แล้วจะได้ว่า $\lim_{n \rightarrow \infty} z_n = 0$

หมายเหตุ

บทกลับของทฤษฎีบท 1.5.2 ไม่เป็นจริง

เพราะฉะนั้น ในกรณีที่ $\lim_{n \rightarrow \infty} z_n = 0$

เราจึงไม่สามารถสรุปได้ว่า $\sum_{n=1}^{\infty} z_n$ เป็นอนุกรมลู่เข้าหรือลู่ออก

ทฤษฎีบท 1.5.3

ถ้า $\lim_{n \rightarrow \infty} z_n \neq 0$ แล้วจะได้ว่า $\sum_{n=1}^{\infty} z_n$ เป็นอนุกรมลู่ออก

ตัวอย่าง 1.5.2 จงแสดงว่า อนุกรมต่อไปนี้เป็นอนุกรมลู่ออก

$$1. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{2ni}{n+i}$$

$$2. \sum_{n=1}^{\infty} (\sin n + i \cos n)^n$$

วิธีทำ

$$1. \text{ เพราะว่ } \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2ni}{n+i} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2i}{1 + \frac{i}{n}} = 2i \neq 0$$

เพราะฉะนั้น $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{2ni}{n+i}$ เป็นอนุกรมลู่ออก

$$\begin{aligned} 2. \text{ เพราะว่ } \lim_{n \rightarrow \infty} \left| (\sin n + i \cos n)^n \right| &= \lim_{n \rightarrow \infty} \left| \sin n + i \cos n \right|^n \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\sqrt{\sin^2 n + \cos^2 n} \right)^n \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} 1^n \\ &= 1 \neq 0 \end{aligned}$$

เพราะฉะนั้น $\lim_{n \rightarrow \infty} (\sin n + i \cos n)^n \neq 0$ (ทฤษฎีบท 1.3.2

ข้อ 2.)

แสดงว่ $\sum_{n=1}^{\infty} (\sin n + i \cos n)^n$ เป็นอนุกรมลู่ออก □

ทฤษฎีบท 1.5.4

ถ้า $\sum_{n=1}^{\infty} |z_n|$ เป็นอนุกรมลู่เข้า

แล้ว $\sum_{n=1}^{\infty} z_n$ เป็นอนุกรมลู่เข้าด้วย

หมายเหตุ

1. บทกลับของทฤษฎีบท 1.5.4 ไม่เป็นจริง

2. ในกรณีที่ $\sum_{n=1}^{\infty} |z_n|$ เป็นอนุกรมลู่ออก

เราไม่สามารถสรุปได้ว่า $\sum_{n=1}^{\infty} z_n$ เป็นอนุกรมลู่เข้าหรือลู่ออก

ตัวอย่าง 1.5.3 จงแสดงว่า อนุกรมต่อไปนี้เป็นอนุกรมลู่เข้า

$$1. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{i^n}{n^2}$$

$$2. \sum_{n=1}^{\infty} (4 - 3i)^{-n}$$

วิธีทำ

$$1. \text{ เพราะว่ } \sum_{n=1}^{\infty} \left| \frac{i^n}{n^2} \right| = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2} \text{ เป็นอนุกรมลู่เข้า}$$

(อนุกรมพี ซึ่ง $p = 2$)

$$\text{เพราะฉะนั้น } \sum_{n=1}^{\infty} \frac{i^n}{n^2} \text{ เป็นอนุกรมลู่เข้า}$$

2. เพราะว่

$$\begin{aligned} \sum_{n=1}^{\infty} \left| (4 - 3i)^{-n} \right| &= \sum_{n=1}^{\infty} \left| 4 - 3i \right|^{-n} \\ &= \sum_{n=1}^{\infty} 5^{-n} \text{ เป็นอนุกรมลู่เข้า} \end{aligned}$$

(อนุกรมเรขาคณิต ซึ่ง $r = \frac{1}{5}$)

$$\text{เพราะฉะนั้น } \sum_{n=1}^{\infty} (4 - 3i)^{-n} \text{ เป็นอนุกรมลู่เข้า} \quad \square$$

ทฤษฎีบท 1.5.5

ให้ $\sum_{n=1}^{\infty} z_n$ เป็นอนุกรมของจำนวนเชิงซ้อน ซึ่ง $z_n \neq 0$

$$\text{และ } \lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{z_{n+1}}{z_n} \right| = \infty$$

$$\text{หรือ } \lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{z_{n+1}}{z_n} \right| = L \text{ เมื่อ } L \in \mathbb{R}$$

จะได้ว่า

1. ถ้า $L < 1$

แล้ว $\sum_{n=1}^{\infty} z_n$ เป็นอนุกรมลู่เข้า

2. ถ้า $L > 1$ หรือ $\lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{z_{n+1}}{z_n} \right| = \infty$

แล้ว $\sum_{n=1}^{\infty} z_n$ เป็นอนุกรมลู่ออก

3. ถ้า $L = 1$ แล้ว จะสรุปผลไม่ได้

ตัวอย่าง 1.5.4.1 จงพิจารณาว่า $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{ni}{(\sqrt{3}+i)^n}$ ลู่เข้าหรือลู่ออก

วิธีทำ

ให้
$$z_n = \frac{ni}{(\sqrt{3}+i)^n}$$

เพราะฉะนั้น
$$z_{n+1} = \frac{(n+1)i}{(\sqrt{3}+i)^{n+1}}$$

จะเห็นว่า
$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{z_{n+1}}{z_n} \right|$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{(n+1)i}{(\sqrt{3}+i)^{n+1}} \frac{(\sqrt{3}+i)^n}{ni} \right|$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{n+1}{(\sqrt{3}+i)^n} \right|$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n+1}{2n}$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1 + \frac{1}{n}}{2}$$

$$= \frac{1}{2} < 1$$

เพราะฉะนั้น $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{ni}{(\sqrt{3}+i)^n}$ เป็นอนุกรมลู่เข้า □

ตัวอย่าง 1.5.4.2 จงพิจารณาว่า $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n!i}{(3-4i)^n}$ ลู่เข้าหรือลู่ออก

วิธีทำ

ให้
$$z_n = \frac{n!i}{(3-4i)^n}$$

เพราะฉะนั้น
$$z_{n+1} = \frac{(n+1)!i}{(3-4i)^{n+1}}$$

จะเห็นว่า
$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{z_{n+1}}{z_n} \right|$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{(n+1)!i}{(3-4i)^{n+1}} \frac{(3-4i)^n}{n!i} \right|$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{n+1}{3-4i} \right|$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n+1}{5}$$

$$= \infty$$

เพราะฉะนั้น $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n!i}{(3-4i)^n}$ เป็นอนุกรมลู่ออก □

ทฤษฎีบท 1.5.6

ให้ $\sum_{n=1}^{\infty} z_n$ เป็นอนุกรมของจำนวนเชิงซ้อน

และ $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{|z_n|} = \infty$ หรือ $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{|z_n|} = L$ เมื่อ $L \in \mathbb{R}$

จะได้ว่า

1. ถ้า $L < 1$

แล้ว $\sum_{n=1}^{\infty} z_n$ เป็นอนุกรมลู่เข้า

2. ถ้า $L > 1$ หรือ $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{|z_n|} = \infty$

แล้ว $\sum_{n=1}^{\infty} z_n$ เป็นอนุกรมลู่ออก

3. ถ้า $L = 1$ แล้ว จะสรุปผลไม่ได้

ตัวอย่าง 1.5.5.1 จงพิจารณาว่า $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{2ni}{n+i}\right)^n$ ลู่เข้าหรือลู่ออก

วิธีทำ

ให้ $z_n = \left(\frac{2ni}{n+i}\right)^n$

$$\begin{aligned} \text{จะเห็นว่า } \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{|z_n|} &= \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{\left|\left(\frac{2ni}{n+i}\right)^n\right|} \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{|2ni|}{|n+i|} \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2n}{\sqrt{n^2+1}} \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2}{\sqrt{1+\frac{1}{n^2}}} \\ &= 2 > 1 \end{aligned}$$

เพราะฉะนั้น $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{2ni}{n+i}\right)^n$ เป็นอนุกรมลู่ออก □

ตัวอย่าง 1.5.5.2 จงพิจารณาว่า $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{i}{n}\right)^n$ ลู่เข้าหรือลู่ออก

วิธีทำ

ให้ $z_n = \left(\frac{i}{n}\right)^n$

$$\begin{aligned} \text{จะเห็นว่า } \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{|z_n|} &= \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{\left|\left(\frac{i}{n}\right)^n\right|} \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{i}{n} \right| \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \\ &= 0 < 1 \end{aligned}$$

เพราะฉะนั้น $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{i}{n}\right)^n$ เป็นอนุกรมลู่เข้า □